

Megjelent Ferenc pápa Remény című önéletrajza

Ferenc pápa régóta és széles körben várt önéletrajza, a *Remény* című kötet 2025. január 14-én került a könyvespolcokra nyolcvan országban világszerte. A pápa által saját kezűleg, Carlo Musso olasz író közreműködésével írt szövegét az Egyesült Államokban a Random House Kiadón, az Egyesült Királyságban pedig a Viking Kiadón keresztül tették elérhetővé az angolul beszélő olvasóknak. A könyv emlékeket idéz, ezt anekdoták, figyelemre méltó fényképek színesítik, köztük magánjellegű és kiadatlan anyagok, amelyeket Ferenc pápa személyesen bocsátott rendelkezésre. A teljes önéletrajz hat éven keresztül készült. Története a huszadik század első éveiben kezdődik, Ferenc pápa olasz gyökereivel és ősei bátor kivándorlásával Latin-Amerikába. A szöveg ezután bemutatja gyermekkorát, ifjúkori lelkesedéseit és aggodalmait, hivatását, felnőttéletét és pápaságát egészen napjainkig.

A Szentatya emlékeit elmesélve foglalkozik pápaságának döntő pillanataival és jelen korunk számos fontos és vitatott kérdésével, beleértve a világot sújtó háborúkat, az egyház és a vallás jövőjét, a szociálpolitikát, a migrációt, a környezeti válságot, a nők kérdését és a technológia fejlődését, valamint a szexualitást. Ezen túlmenően a *Remény* számos vallomást, megfontolást tartalmaz. A Random House Könyvkiadó izgalmas és nagyon emberi emlékiratként jellemzi a kötetet, amely megindító és néha humoros és amely „egy élet történetét” mutatja be. Sőt a kiadó „egy meghatározó erkölcsi és lelki végrendeletnek nevezi a könyvet, amely lenyűgözi majd az olvasókat az egész világon, és Ferenc pápa reményének öröksége lesz a jövő nemzedékei számára”.

Simona Brambilla nővér az első női prefektus

Ferenc pápa a Consolata Misszionáriusok szerzetesnőjét nevezte ki 2025. január 6-án a Megszentelt élet Intézményei és Apostoli Élet Társaságai Dikasztérium élére. Ezzel tovább emelkedett a vezetői posztot betöltő nők száma a Vatikánban.

Simona Brambilla nővér az első női prefektus. Korábban szakápolói végzettséget, majd Mozambikban missziós tapasztalatokat szerzett, és belépett a Consolata Misszionárius Nővérek rendjébe, amelynek 2011-től 2023-ig a legfőbb előjárója volt. 2019. július 8-án a pápa első ízben választott hét női tagot a Megszentelt élet Intézményei és Apostoli Élet Társaságai Dikasztériumba, négy évvel később, 2023. október 7-től pedig Brambilla nővért nevezte ki titkárrá. Ezzel ő volt a második nő, akit Ferenc pápa a római kúrián belül vezetői státusba helyezett. Prefektusi munkájában helyetteseként a 65 éves Ángel Fernández Artime bíboros segíti majd. Brambilla nővér ez év március 27-én tölti be a 60. életévét.

Ferenc pápa péteri szolgálatának megkezdése óta érezhetően megnövekedett a nők jelenléte a Vatikánban. A Szentszékre és a Vatikánvárosi Államra vonatkozó összesített adatok szerint 2013 és 2023 között a nők százalékos aránya 19,2-ről 23,4-re nőtt. A római kúria megreformálását célzó, 2022-ben kezdetű *Prædicare Evangelium* kezdetű apostoli konstitúcióval Ferenc pápa lehetővé tette, hogy világi hívek, így nők is vezethessenek dikasztériumokat és prefektusok lehessenek, míg korábban ez a megbízatás bíborosoknak és érsekeknek volt fenntartva.

Vatikánvárosi Államban Ferenc pápa két nőt nevezett ki pápasága tíz éve alatt vezető posztra. 2016-ban Barbara Jattát választotta a Vatikáni Múzeumok főigazgatójává, amelyet eddig laikus férfiak vezettek. 2022-ben Raffaella Petrini nővért kinevezte a Kormányzóság főtákarává, ezt a szerepet rendszerint püspökök töltötték be. Több dikasztériumban női altitkárok dolgoznak. (Forrás: Vatican News)

A jubileumi szentév imája

Atyánk, aki a mennyekben vagy,
a hit, amelyet fiadban, Jézus Krisztusban,
a mi testvérünkben adtál nekünk,
és a szeretet lángja, amely kiáradt szívünkbe
a Szentlélek által, ébressze föl bennünk
országod eljövételének áldott reményét!

Kegyelmed alakítson át minket
az evangélium magvainak tevékeny
földműveseivé, hogy az emberiség és az egész
világmindenség bizakodóan várja az új eget és
az új földet, amikor a gonosz hatalmai már
legyőzettek és örökre felragyog
a Te dicsőségéd!

A jubileumi Szentév kegyelme
élessze fel újra bennünk, a Reménység
Zarándokaiban a mennyei javak utáni
vágyakozást, és áraszsa el az egész világot
Meváltónk örömeivel és békéjével!
Örökké áldott Isten, tiéd legyen a dicsőség és
a dicséret mindörökké! Amen.

A 2025-ös szentév logója és teológiai jelentése

A 2025-ös szentév logója négy egymást követő stilizált emberalakot ábrázol, sorrendben egy piros, egy sárga, egy zöld és egy kék figurát, akik a világ négy sarkából érkező emberiségre utalnak. A piros szín a szeretetet, a cselekvést és a javakban való osztozást jelképezi, a sárgás-narancssárga szín az emberi meleget fejezi ki, a zöld a békét és a kiegyensúlyozottságot idézi, az égszínké pedig a biztonságra és a védelemre utal. Mindegyik figura átöleli az előtte álló alakot, kifejezve a szolidaritást és testvériséget, amelyeknek egyesíteniük kell a népeket. A sorban álló első emberalak a keresztbe kapaszkodik, amely a hit jelképe, és amely szintén átöleli a reményt, amelyről soha nem lehet lemondani. A négy figura alatt látható hullámok azt jelképezik, hogy az élet zarándokútja nem mindig nyugodt vizeken halad, de a reményre szólít akkor, amikor mind a személyes, mind a világban zajló események ezt nagyobb intenzitással igénylik, a kereszt alsó része horgonná – a remény metaforájává alakul, amely felülkerekedik a zajló hullámok mozgásán. A kereszt és egyben horgony fekete-szürke színe a tekintélyt és a belső arculatot képviseli.

A kép a maga teljességében azt is ábrázolja, hogy a zarándok útvonala nem egyéni, hanem dinamikus közösségi esemény, amely a kereszt felé irányul. A kereszt is dinamikus mozgásban van, az emberiség felé hajol, hogy elébe menjen, és soha ne hagyja magára, hanem felkínálja számára a jelenlét bizonyosságát és a remény biztonságát. Az ábrázolást a 2025-ös jubileum zöld színnel írt latin nyelvű mottója egészíti ki: *Peregrinantes in Spem / A remény zarándokai*. Fisichella érsek elmagyarázta, hogy a logó egy „iránytű, amelyet követni kell”, továbbá egy kifejező közös nevező, amely képes arra, hogy átítassa a jubileumi esemény ünneplése körül összegyűlteket, kifejezi az identitást és a sajátos spirituális témát, magába foglalva azt a teológiai jelentést, amely körül kialakul és megvalósul a jubileumi szentév. (Forrás: Görögkatolikus Metropólia Facebook-oldala)

Éber figyelemmel ápoljuk magunkban a reményt!

A 2025-ös jubileumi szentév lelki utazásra hív a hit nyomdokain

A „*Spes non confundit*” – „*A remény nem csal meg*” (Róm 5,5) kezdetű bullával hirdette meg 2024. május 9-én a Szent Péter-bazilikában a Szentatya, Ferenc pápa a 2025-ös Szentévet. A 2025-ös jubileum az Egyház történetében a 27. rendes Szentév. Az első rendes Szentévet VIII. Bonifác pápa (1294–1303) hirdette meg 1300-ban. „*E nagyszerű hagyományra támaszkodva, és meggyőződve arról, hogy a jubileumi év az egész Egyház számára a kegyelem és a reménység eleven megtapasztalása lesz, ezennel elrendelem, hogy a vatikáni Szent Péter-bazilika Szent Kapuja 2024. december 24-én megnyílik, ezzel megnyitva a rendes jubileumot. A következő vasárnapon, 2024. december 29-én kinyitom a székesegyházam, a Lateráni Szent János-székesegyház Szent Kapuját, amely idén november 9-én ünnepli felszentelésének 1700. évfordulóját. Majd 2025. január 1-jén, Szűz Mária istenanyaságának ünnepén megnyitom a Santa Maria Maggiore pápai bazilika Szent Kapuját. Végül 2025. január 5-én, vasárnap a Falakon kívüli Szent Pál pápai bazilika Szent Kapujának megnyitását ünnepeljük. Ez az utolsó három Szent Kapu 2025. december 28-án, vasárnap zárul be*” – írja a Szentatya a bullában.

Szent Karácsony vigíliáján, 2024. december 24-én, Szenteste a Szent Péter-bazilika átriumában tartott szertartás keretében Ferenc pápa megnyitotta a 2025-ös jubileumot a Szent Kapu kitérőjével. Ferenc pápa volt az első zarándok, aki áthaladt a kereszténység központi bazilikájának szent kapuján. Bíborosok, püspökök és a papság tagjai követték, valamint ötven hívó a világ keresztény közösségei képviselőiben. Ez volt az első alkalom, hogy a szent kapu megnyitására egy kínai katolikus is áthaladt a kapun a pápát követve.

A 88 éves, influenza miatt gyengélkedő pápa kerekesszékekben nyitotta meg a szent kaput. Nem érintette meg az ajtószárnyakat, ahogyan a 2015-ös szentév megnyitására tette, hanem most a szent kapu megnyílt elő-

te. A pápa néhány másodpercig egyedül állt a szent kapu küszöbén, majd áthaladt rajta. A sötétbe borult bazilikában akkor kapcsolták fel a fényeket, amikor a pápa a főoltárhoz ért. Megszóltak a bazilika harangjai is.

A bazilikában az ünnepi szentmisét Ferenc pápa vezette közel hétezer résztvevő előtt. A Szent Péter téren huszonezren kivetítőkön követték a szertartást. Homíliájában Ferenc pápa arra emlékeztetett, hogy éber figyelemmel ápoljuk magunkban a reményt, ne késlekedjünk, hanem felelősségvállalás és együttérzés révén adjunk testet a karácsonyi ígéreteknek.

December 26-án a Szentatya megnyitotta a Szent Kaput a római Rebibbia börtönben, amely számára olyan, mint „*a fájdalom és a remény katedrálisa*”. Szent Család vasárnapján, december 29-én délelőtt Baldassare Reina bíboros, a Szentatya római általános helynöke, a pápa római székesegyházának főpapja megnyitotta a lateráni bazilika szent kapuját. Január elsején Rolandas Makricas bíboros megnyitotta a római Santa Maria Maggiore-bazilika szent kapuját. Az Úr megjelenése ünnepének vigíliáján, január 5-én, vasárnap délelőtt az utolsó szent kapu megnyitásának szertartását James Michael Harvey bíboros, a Falakon-kívüli Szent Pál bazilika főpapja vezette. A bíboros homíliájában hangsúlyozta: az egyház minden zarándokot arra hív, hogy „*lelki utazásra induljon a hit nyomdokain*”.

(Fotó: MTI/EPA pool/Remo Casilli)

A Szent Kapu a mennyeknek földi mása

Az igazi Szent Kapu a Mennysors Ajtaja, ahol majd színről színre látjuk az Urat. Oda vágyakozunk, ám „*addig is nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem pihen benne*” (Szent Ágoston). Az Apostol is erre figyelmeztet: „*Quae sursum sunt, quaerite – Az odafönt valókát keressétek (Kol 3,1)*”, és ezekkel a szavakkal int országunk első, az esztergomi bazilikájának a homlokfelirata.

Valójában egyetlen emberi igénnyel van szó, amely a Kapun átlépéstől megszentszülést, a mögöttes befogadó helyen pedig oltalmat és védeltséget remél. Ilyen a 3300 éves műkénéi kapu, még a Krisztust nem ismerő világ részéről is.

Isten azonban nagy szeretetében a választott nép tagjain keresztül szól egyre pontosabban a „Kapuról”, amelyen keresztül először elhagyhatták a szolgaság házat, majd a pusztai vándorlás során olyan „kapuról” álmodtak, amely befogadja őket. Ekkor született a 118. zsoltár, amely a vándorló zarándoknép szívét vágyat ölti szóba és ami mindmáig a Szent Péter-bazilika Szent Kapuja megnyitásának egyetlen, rövid és tömör imája. Ezt imádkozta a 2000-es Nagy Jubileumi Szentév megnyitására Szent II. János Pál pápa, és Ferenc pápa is követi az ősi szertartást, amikor a kórus éneke mellett kezével megnyitja a kaput: „*Ez az Úr kapuja. Az igazak lépnek be rajta. Belépek házádba, Uram. Leborulok szent templomodban. Nyissátok meg nekem az igazságosság kapuit. Azokon belépve megvallom az Urat.*”

Maga a zarándokzsoltár egyetlen hatalmas Istendicséret: „*Adjatok hálat az Úrnak, mert jó: irgalma örökké tart. Mondja Izrael háza: irgalma örökké tart. Mondja Aron*

háza: irgalma örökké tart. Mondják, akik félik az Urat: irgalma örökké tart. Tárjátok ki nekem az igazság kapuit, bemegyek, hogy hálat adjak az Úrnak. Ez az Urhoz vezető kapu, az igazak mennek be rajta. Hálat adok neked, mert meghallgattál, te lettél szabadtóm. Áldott, aki az Úr nevében jön! Az Úr házából megáldunk titeket. Az Úr az Isten, az ő fénye világít nekünk. Álljatok be a menetbe, legyen zöld ág a kezetekben, egészen az oltár szarvái! Istenem vagy, hálat adok neked, Istenem, hálaénekekkel dicsőítelek! Adjatok hálat az Úrnak, mert jó: irgalma örökké tart.”

Isten zsolttároló népe aztán bevonult az Ígért földjére, ahol otthonra lelt, Urának templomot is emelt, benne a Szentek Szentjével. December 24-én Szenteste napja reggeli miséjének kezdőéneke üzeni nekünk: „*Íme, elérkezett már az idők teljessége, amikor Isten elküldte Fiát a földre*” (vö Gal 4,4). Urunk Jézus pedig éppen a templomszentelés ünnepén nyilatkoztatta ki magáról: „*En vagyok a kapu. Aki rajtam lép be, üdvözüli*” (Jn 10,9). De a szónál többet is tesz, mert a keresztben hagyja és engedi, hogy önmagát mint Kaput megnyissák. Az a drága oldalsebe a mi kapunk, ezért imádkozzuk: „*Szent sebeidbe rejsz el engem!*”

A Krisztus-test Egyház életében a XIII. század vége felé, a ferences és domonkos rendek hozta nagy lelki megújulás és megszentelődés igényével született meg alulról az a spontán népi kezdeményezés, amelyet VIII. Bonifác pápa felismert és 1300-ban meghirdette az első szentévet. Megnyitotta a régi Szent Péter-bazilika Szent Kapuját, és elrendelte, hogy száz év múlva nyissák meg újból. (folytatás a 2. oldalon)

Nacsa Lőrinc az új nemzetpolitikai államtitkár

Azt követően, hogy 2024. október 17-én, 57 éves korában, 10 évnnyi nemzetpolitikáért felelős államtitkári munka után Potápi Árpád János tragikus hirtelenséggel elhunyt, Semjén Zoltán miniszterelnök-helyettes Nacsa Lőrincet, a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) politikusát kérte fel, hogy magyar hazafiként vigye tovább Potápi Árpád örökségét. Sulyok Tamás köztársasági elnök 2024. november 15-i hatállyal nevezte ki Nacsa Lőrincet a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkárának.

Az új államtitkárral a Kárpát-medence és a világ magyarsága képviselőinek volt alkalmuk személyesen is találkozni 2024. november végén a Diaszpóra Tanács, valamint a Magyar Állandó Értekezlet ülésén – de nem csak ott, hiszen ő azóta a határon túli területek számos pontján megfordult. Nacsa Lőrinc célja, hogy tovább erősödjének a külföldi magyar közösségek.

Nacsa Lőrinc 1990-ben született Budapesten. A Szent Angéla Gimnáziumban érettségizett, majd a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen olasz, illetve nemzetközi tanulmányokat folytatott és főiskolai diplomát szerzett. Később *keresztény társadalmi elvek a gazdaságban* című posztgraduális képzést végzett a Sapientia Főiskolán és abszolutóriumot szerzett.

Az egyetemi tanulmányok mellett is dolgozott, egy szerzetesi energetikai cég, a Servitor Pro Multis Nonprofit Kft. munkatársa, majd a Piarista Rend Magyar Rendtartományának kommunikációs vezetője, valamint a Gyermek- és Ifjúsági Alap egyházak által delegált tagja volt. Innen 2012-ben a Nemzeti Erőforrások Minisztériumának Szociális, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárságára került mint parlamenti titkár, majd politikai munkatárs. 2014-től az EMMI Egyházi,

Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság kabinetfőnök-helyettese, politikai tanácsadója és a Bethlen Gábor Alap Kollégiumának tagja volt.

Katolikus ifjúsági vezetőként tevékenykedett, a magyar Szalézi Ifjúsági Mozgalom egyik alapító tagja. A Szent István Intézet alapítója.

2009 óta tagja az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetségnek, később munkacsoport-vezetője, majd 2015 óta az elnöke. 2017 óta tagja a KDNP ügyvezető elnökségének.

2018 óta országgyűlési képviselő, frakciószóvivő, 2022-től a KDNP frakcióvezető-helyettese is. Az Országgyűlésben tagja a Külügyi Bizottságnak, a Népjelölti Bizottságnak, továbbá az Esélyegyenlőségi Ügyekért Felelős Albizottság alelnöke.

2018–2024. november között tagja volt az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének, valamint a NATO Parlamenti Közgyűlésének (2023–2024. november között magyarországi delegációvezető). 2023. február és 2024. november között vallásurizmusért felelős miniszteri biztosként is tevékenykedett.

Nős, három gyermek édesapja. A külföldi magyar közösségek 2025-ben is számíthatnak az anyaország támogatására – mondta egyik Facebook-videójában Nacsa Lőrinc, és kifejtette: Magyarország Kormányja folytatja a nemzetpolitikai támogatásokat, mert a külföldi magyarok megmaradásának kulcsa a kiszámíthatóság és a folytonosság. Hozzátette: 2025 a jövő nemzedék éve a nemzetpolitikában, ami azt jelenti, hogy kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekekre és a fiatalokra, hiszen, mint fogalmazott, magyar gyermekek nélkül nincs magyar jövő.

(Szerk.)

Fotó: Nacsa Lőrinc Facebook-oldala

Vitális Gábor a szaléziak új tartományfőnöke

Don Stefano Martoglio SDB szalézi rendfőnök-helyettes 2024. december 10-én P. Vitális Gábor SDB szalézi atyát, Péli-földszentkereszt-Újpest rendházigazgatóját, apát-plébánost nevezte ki a Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartomány élére tartományfőnöknek. Az új tartományfőnököt 2025. január 11-én ünnepi szentmise keretében iktatták be hivatalába az óbudai Segítő Szűz Mária-kápolnában, majd a Don Bosco Közösségi Házban köszönetet mondtak Andrásfalvy János leköszönő tartományfőnöknek az elmúlt években végzett szolgálataért.

Vitális Gábor 1981-ben született Borsodnádason. Általános iskolai tanulmányait szülőhelyén végezte. Hivatásának gyökerei már gyermekkorában megalapozódtak, különösen a szalézi lelki-séggel való találkozások révén. Meghatározó szerepet játszott életében Szilvágyi János borsodnádasi szalézi plébános és Szűcs Mihály testvér, akiket vidámságuk, kedvességük és munkaszeretetük tett példaképpé. Tanulmányait az egri Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnáziumban folytatta, ahol kollégista volt az Érseki Szent József Kollégiumban. Már ekkor részt vett ministránstáborokban, animátortáborokban és lelkigyakorlatokon. Hivatása az óbudai szaléziak mellett erősödött meg. Érettségi után a Budapesti Műszaki Egyetem Közlekedésmérnöki Karára nyert felvételt, azonban hamar felismerte, hogy más utat szánt neki az Isten. A szaléziaknál kezdte meg hivatásának tisztázását, majd fél év után belépett a rendbe, és noviciátusát Ábrahám Béla atya irányítása alatt végezte. Első szerzetesi fogadalmát 2001. szeptember 3-án tette le.

Filozófiai és teológiai tanulmányait a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán kezdte meg, majd gyakorlati idejét (a tirociniumot) Óbudán és az olaszországi Pordeno-

nában töltötte. Rómában, a Pápai Szalézi Egyetemen folytatta tanulmányait. 2023-ban egyházi licenciátust szerzett, majd doktori képzésének abszolutóriumát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Posztgraduális Intézetében érte el. Jelenleg doktori disszertációjának megvédésére készül. Örökfogadalmát 2007. augusztus 25-én tette le az óbudai Segítő Szűz Mária-kápolnában, majd 2009. április 25-én Udvardy György püspök szentelte pappá az óbudai Szent Péter és Pál-plébániatemplomban. Papi jelmondata: „Mindenekelőtt te magad légy példakép a jótettekben; a tanításban feddhetetlen és komoly” (Tit 2,7).

A szalézi rend magyar tartományában több fontos feladatot látott el: tartományi ifjúságpasztorációs megbízottként tevékenykedett; kilenc évig tartományfőnöki vikáriusként szolgált Ábrahám Béla atya mellett; jelenleg a Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartomány ekonómusa. Plébánosi szolgálatot látott el Kazincbarcikán és Nyergesújfalun, rendházigazgatóként dolgozott Kazincbarcikán és Péli-földszentkeresztben. Állomáshelyei között szerepeltek az óbudai Szent Alosz Szalézi Rendház, a kazincbarcikai Szent József Szalézi Rendház és a péli-földszentkereszt Szent Kereszt Szalézi Rendház.

2017-ben Ternyák Csaba egri érsek az Egri Főegyházmegyében végzett áldozatkész szolgálata elismeréseként a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett déghi címzetes apáttá nevezte ki.

Vitális Gábor tartományfőnöki megbízása hat évre szól. A beiktatási szentmisén kérte mindenki bizalmát és segítségét „a nem egyszerű úton, ami előttünk áll, azért, hogy a Jóisten tervét megvalósíthassuk”.

(Az életrajz és a kép forrása: szaleziak.hu)

„Tu es Petrus” nemzetközi katolikus díjjal tüntették ki Erdő Péter bíborost Rómában

A római Pápai Magyar Egyházi Intézet kápolnájában 2024. november 20-án a *Tu es Petrus* nemzetközi katolikus kitüntetés *Pro Ecclesiae et Pontifice* szekciója díjját adományozták Erdő Péter esztergom-budapesti bíboros érseknek. A 17. alkalommal átadott kitüntetést Kurt Koch bíboros, a Keresztény Egység Előmozdítása Dikasztériumának prefektusa, a díjalapító nemzetközi katolikus szervezet tiszteletbeli elnöke és Gianluca Barile, a „Tu es Petrus” Nemzetközi Katolikus Társulat igazgatója nyújtotta át.

A rangos eseménynek a Rómában élt Prokop Péter papfestő freskóival díszített kápolna adott otthont, amely a posztgraduális tanulmányait végző magyar papok házikápolnája. A meghívott vendégek mellett a díjátadásra jelen voltak az intézet mostani diákpapjai is. A kitüntetés hivatalos laudációja így méltatta Erdő Péter bíborost: „Példamutató módon kitünt a buzgóságával, amellyel az Egyházat és különösképpen is az utolsó három római pápát – Szent II. János Pált, XVI. Benedeket és Ferenc pápát – szolgálta papi és püspöki megbízatása keretében, mely

teljes mértékben a lelkek megszentelésére, a szeretetszolgálat gyakorlására és a feltámadt Krisztus evangéliumáról szóló tanúságtételre irányult.”

Az ünnepségen a kitüntetett bíborosnak egyúttal átnyújtották a Reménység Szűzanya-szobor első példányát, aki a díjalapító Battipaglia városának védőszentje, hiszen ebben a Salerno melletti tengerparti dél-olaszországi városban alapították 19 éve, 2005-ben a Tu es Petrus-díjat. A Reménység Szűzanya-szobrot a Szentszék döntése értelmében a Szent Péter-bazilika confessio oltárán helyezték el

a 2025-ös szentév első nyolc napja során.

A battipagliai önkormányzat és szponzorok által támogatott „Tu es Petrus” Nemzetközi Katolikus Társulat 2024. december 14-én tartotta a kitüntetések átadásának második részét, amikor az 50 ezer lakosú Battipagliában nyújtotta át Koch bíboros-prefektus azt a díjat, amelyet tíz világi katolikus személynek adományoznak annak elismeréseként, hogy saját szakmájukban megkülönböztetett keresztény lelkiülettel szolgálták az egyházat és a társadalmat.

A „Tu es Petrus” Nemzetközi Katolikus Társulatot 2005-ben hozták létre, Szent II. János Pál pápa halála és XVI. Benedek pápa megválasztása után. Az első években a társulat célkitűzése Szent II. János Pál pápa emlékének ápolását és XVI. Benedek pápa péteri szolgálatának segítségét tekintette célkitűzé-

sének, majd az alapító, Francesco Marchisano bíboros javaslatára és a társalapító Gianluca Barile közreműködésével hozták létre a Tu es Petrus-díjat, amelyet a Szentszék és a világegyház szolgálatában álló bíborosok kaphatnak meg kiemelkedő munkájuk elismeréseként.

Vértesaljai László SJ, Vatican News
Kép: „Tu es Petrus” Nemzetközi Katolikus Szervezet

A Szent Kapu...

(folytatás az 1. oldalról)

Isten Népe azonban – főként a pápák avignoni távolléte miatt – újból lelki igényét érezte a szentély kegyelmeinek, s így született meg – helyben székelő pápa nélkül – az 1350-es szentév. Rövid idő alatt, az 1390-es és 1400-as szentévek után 25 éves fordulókkal rögzítették a szentéveket, minden évszázad elején, negyedén, közepén, háromnegyedén és a végén tartott jubileummal, hogy az átlagéletkort tekintve lehetőleg minden keresztény életében legalább egy alkalommal Rómába érkezhessen, hogy elnyerje bűnei bocsánatát és a megerősítő kegyelmet.

„Ez az Úr kapuja. Az igazak lépnek be rajta.” Urunk, Te tudod, hogy mi akkor leszünk igazak, ha elfogadjuk Tőled a mi megigazulásunkat, amelyet életeddel szerzettél meg nekünk. Add, hogy a Te eljöveteled hozza meg számunkra ezt a belső igaz emberré válást, hogy testben vagy akár lélekben mi is átléphessük a 2025-ös jubileumi szentév kapuját. Amen!

(Vértesaljai László SJ, Vatican News)

Christoph Schönborn bécsi érsek visszavonult

Christoph Schönborn osztrák domonkos rendi szerzetes, teológus, bíboros, bécsi érsek, az Osztrák Püspöki Konferencia korábbi elnöke 2025. január 22-én betöltötte a 80. életévét. Csaknem harminc éven át vezette a bécsi érsekséget és most Ferenc pápa elfogadta a lemondását. Január 18-án a bécsi Szent István-dómban az egyházak és a politika képviselői mellett négyezer vendég adott hálát Istennek Európa és az egész világegyház egyik legjelentősebb vezetőjéért.

Erdemes felidézni, hogy 2012 őszén Áder János akkori magyar köztársasági elnök a közép-európai katolikus összefogás előmozdításáért, a Magyarország melletti határozott kiállásáért és Európa keresztény gyökereinek következetes védelméért a Magyar Érdemrend Nagykeresztje kitüntetés adományozta Christoph Schönborn bécsi érseknek, az elismerést pedig Orbán Viktor miniszterelnök adta át a magyar Országház Munkácsy-termében. A miniszter-

elnök idézte a magyar alaptörvényt, amely kimondja, hogy a kereszténység nemzet-megtartó erő, és a család, valamint a nemzet képezi a társadalmi együttélés alapját. A kormányfő akkor elhangzott szavai szerint Christoph Schönbornra a Magyarország elleni támadások idején „mindig barátként számíthatunk”, ő ugyanis nem azt kereste, mit lehet kifogásolni a magyar alaptörvényben, hanem éppen arra mutatott rá, hogy a szekularizált Európában milyen értékeknek kell újra hangot adni. Beszédében a bécsi érsek azt mondta, a kitüntetés kifejezi az Ausztria és Magyarország egyházai közötti kapcsolat mély gyökereit, a több évszázados közös történelmet.

„Mindannyian tudjuk, hogy Európa gyökerei a zsidó-keresztény hagyományokban, a nagy római jogforrásokban, illetve a görög kultúrában találhatók. Mindazonáltal tudjuk azt is, hogy ezek a gyökerek manapság veszélybe kerültek” – mutatott rá Christoph

Schönborn, aki köszönetet mondott Orbán Viktornak azért, hogy bátran kiáll ezen értékek mellett, és a magyar alkotmány központi helyet biztosít ezeknek. A ceremónián részt vett mások mellett Erdő Péter bíboros, primás, esztergom-budapesti érsek, Semjén Zoltán miniszterelnök-helyettes és lapunk jelenlegi felelős szerkesztője, Vencser László is.

Orbán Viktor miniszterelnök korábban és később is több alkalommal találkozott a bécsi egyházi előjáróval, akit „Magyarország igaz barátjának” nevezett. A többi között 2012. júniusban együtt látogattak el a Pázmáneumba, ahol megkoszorúzták Mindszenty József bíboros emléktábláját, 2018. január végén pedig a bécsi érseki palotában fogadta a magyar miniszterelnököt a bécsi érsek, és köszönetét fejezte ki a magyar államnak a támogatásért, amit Irak és a szíriai Aleppó újjáépítésére fordít.

Lapzártánk idején még nem ismert, ki lesz Christoph Schönborn utóda. (VG)

A lelkipásztori és a művészi hivatásnak szentelte életét

Szobrot és emlékparkot avattak Csepelen Prokop Péter tiszteletére

Prokop Péter római katolikus pap, festőművész, Csepel díszpolgára 1919. január 6-án született Kalocsán egy szabómester ötödik gyermekeként. Már fiatal korában megmutatkozott rajz tehetsége, amelynek köszönhetően a XX. század egyik legismertebb magyar festőjeként tartják számon. Prokop Péter termékeny alkotó volt, életműve több mint 9000 táblaképet számlál. Festményei közül sok mély vallásos szellemiségű bibliai kompozícióban készült. Számos díjjal és kitüntetéssel ismerték el munkásságát, többek között 1989-ben Pro Cultura Hungarica-díjat, 1992-ben '56-os emlékrmet és emléklapot kapott. Több évtizedes száműzetésből hazatérve Csepel szeretettel fogadta híres polgárát. Utolsó éveit a Béke téri Szent József Nyugdíjasotthonban töltötte.

Január 6-án a Béke téren a tiszteletére emelt szobor és a kiemelkedő alakjának emléket állító park ünnepélyes avatása előtt szentmisét tartottak a Jézus Szíve-templomban, ahol Kispál György plébános, a történelmi egyházak csepeli lelkesi körének vezetője méltatta Prokop Péter életét és munkásságát.

A Prokop Péter nevét viselő parkban tartott ünnepségen felolvasták Michael Wallace Banach üzenetét, amelyben az apostoli nunci

többek között ezt írja: „Vannak dolgok, amelyek egyszerű szavakkal nem kifejezhetők. Az ember ilyenkor fordul a művészetéhez, így Prokop Péter is nemcsak szavaival hirdette az evangéliumot, de művészetével is tanúságot tett, igyekezett valamit megmutatni Isten kifejezhetetlen misztériumból, melyet a hit által szívébe fogadott.”

Borbély Lénárd polgármester (a képen balról a második) ünnepi beszédében hangsúlyozta: az önkormányzati választásokon aratott elsőprő győzelem után olyan jelképes döntéseket hozott a testület, amelyre korábban valamilyen okból nem volt lehetőségük. Ezek közé tartozik a testvérvárosi együttműködés létrehozása az erdélyi Kápolnásfaluvval, valamint Prokop Péter emlékének méltó megőrzése. „Az egyik legfontosabb döntésünk volt, hogy méltó emléket állítsunk Prokop Péternek, és úgy gondolom, hogy ezzel a mai nappal véglegesen beirtuk őt a csepeliek emlékezetébe” – fogalmazott Borbély Lénárd. A polgármester külön köszö-

net mondott a Prokop Péterről elnevezett alapítványnak, amely hosszú évek óta dolgozik azon, hogy a csepeliek méltóképpen emlékez-

zenek meg a neves művészeiről. Háláját fejezte ki a képviselő-testületnek is, amely támogatta az emlékpark és a mellszobor létrehozását. A polgármester kiemelte Lelkes Márk szobrászművész munkáját, és megköszönte a művész, valamint családjának áldozatos munkáját és lelkierejét, amely nélkül ez az alkotás nem jöhetett volna létre.

Sugározta nemzetünk hírnevét

Prokopp Mária ünnepi beszéde

Képzőművészeti Főiskolán, ahová az érseke küldte, hogy tökéletesítse tehetségét, és segítse majd az egyházi művészeti életét, főképpen az iskolai oktatót.

De még a diploma megszerzése előtt jött a fordulat éve 1948-ban, államosították az egyházi iskolákat, és a papokat a kommunista állam a saját céljai teljesítésére igyekezett kényszeríteni. Így érkezett el 1956, amikor egy kis nemzet azt mondta, hogy ELÉG VOLT!

S mivel a világ szabad nemzetei nem siettek e kis, de bátor nemzet segítségére, jött a kommunista diktatúra, a megtorlás. A 38 éves Prokop Pétert még 1957. január elején szeretett tanára, Bellon Gellért arra biztatta, hogy távozzon Rómába a Pápai Magyar Intézetbe. Ott azonnal beiratták a Római Művészeti Akadémiára, ahol befejezhetette a tanulmányait és részesévé válhatott az európai művészeti életnek. Így 1958-ban Csontváry brüsszeli bemutatkozásán hazánkban egyedül ő volt jelen! Pompás tanulmánya örzi ennek az élménynek az emlékét. S kapta a nagyszerű feladatokat Rómában, elsősorban a Pápai Magyar Intézetben, ahol ma is látjuk az intézet kápolnájának az 1958-ban készült kifestését, amellyel bemutatkozott Prokop Péter Rómában. Ez a művészeti együttes ma is sugározza Péter atya ars poeticáját tartalommal és formában egyaránt.

Ezt követették a megbízások Rómában és az USA-ban is, ahol 1962–1964-ben hatalmas együtteseket festett ki a magyar templomokban: így az Indiana állambeli South Bend-ben a Magyarok Nagyasszonya-templomban. E városban nőtt fel az előző pápai nunciussunk, Michel Blunt verbita szerzetes, akiben az anyja révén magyar vér csörgedezik. Ő a nunciusi szolgálata alatt többször szolt arról az örömről, amit számára Prokop Péter freskói jelentettek a Suth Bend-i magyarok templomában, ahol a kalocsai tiszta élénk színekkel megjelenített Istenanya a tulipános mezőben közel hozza hozzánk az Üdvözítőnket, aki bennünk él és szeret minket! Michel Blunt részt vett Prokop Péter 100. születésnapján csepeli ünnepségen is és kedvesen elbeszélgetett a jelenlévőkkel.

Prokop Pétert szerették volna South Bend-ben tartani a város vezetői, ezért meghívták őt Ivan Meštrović (1883–1962) jeles horvát szobrász halálával megüresedett professzori állásra a South Bend-i Képzőművészeti Akadémiára, de ő visszatért Rómába. Itt 1965-től a Szent István Zarándokház építését vezette. 1967-re elkészült a kápolna művészi kialakítása: az üvegablakok és

oltárfreskók, valamint a berendezés is az ő tervezése, alkotása. 1969-re elkészítette a Róma-közelí Prímporta klinikai együttes hatalmas templomának a művészi díszítését, az 50 m²-es szentélyfreskót, az üvegablakokat és a berendezést.

Közben igyekezett kapcsolatot tartani hazájával. Mélykútra, egyik kedves hazai állomáshelyére 1962-ben hazaküldte a Szent Erzsébet-oltárképét és 1970-ben Kaskantyú temploma számára a remekművű triptichont. 1970-ben Fatimába hívta az ottani magyar plébános, Kondor Lajos, hogy az 1956-os magyarok által létesített Magyar Keresztút végén épült Szent István-kápolna üvegablakait készítse el, a magyar szentek ábrázolásával. 1973-ban ismét Amerikában dolgozott, az Ohio állambeli Toledo-ban. 1974-ben a dél-italiai Genazzanóban, a jeles Mária-kegyhelyen készített hatalmas üvegablakot.

1986-ban hazaküldte a kalocsai székesegyház egyik mellékoltára számára a remekművű Szent Ferenc-képét. Assisi szentjét Prokop Péter – a védőszentje, Szent Péter mellett – a legfőbb példaképének tekintette. 1993-ban ismét Fatimába hívta Kondor atya, hogy a magyar kápolna mennyezetére mozaikképet készítsen a fatimai jelenés ábrázolásával. Ezt a mozaikot Rómában készítette el és repülőgéppel szállította Fatimába.

Itália-szerte rendszeresen meghívták, hogy kiállításon mutassa be az új és újabb képeit. Az északi Comótól Nápolyig számos kiállítása volt. 1978-tól már haza is térhetett és megannyi látlatával örvendeztetette meg a honfitársait. 1999-ben végleg hazaköltözött és éppen Csepelt választotta állandó lakhelyéül, Árpád fejedelem szálláshelyét a

Prokopp Mária Széchenyi-, Magyar Örökség- és Csepel Örökség-díjas művészettörténész, a Magyar Művészeti Akadémia tagja (a képen balról az első) meghatározó szavakkal méltatta a művész munkásságát és életét. Emlékeztetett arra, hogy Prokop Péter életét a világ teremtőjének szolgálatára szentelte. Művészetében és mindennapi életében Istent és a hazát, a Teremtőt és az embert szolgálta.

Prokop Péter 1999 és 2003 között, a római emigrációból hazatérve élt a Szent József Nyugdíjasotthonban, amelynek épületét Csaba László építőművész, Prokop Péter jó barátja tervezte. „Prokop Péter életének egyik alapvető motívuma volt a Teremtőtől kapott kettős hivatása, amely elválaszthatatlanul erősítette egymást: a lelkipásztori és a művészi hivatás. Prokop Péter ennek a kettős hivatásnak szentelte életét, és ezzel örökre nyomot hagyott a csepeli közösség emlékezetében” – mondta a professzor asszony.

A mellszobrot Borbély Lénárd polgármester és Lelkes Márk szobrászművész leplezte le, majd koszorúkat helyeztek el az önkormányzat, illetve a Közös Csepelért Polgári Egyesület nevében.

A Prokop Péter-emlékpark és -mellszobor avatása nem csupán egy új közösségi tér létrejöttét jelenti Csepelen, hanem a helyi identitás és kulturális örökség megőrzésének fontos lépése is.

(Készült a csepel.hu beszámolója alapján)

főváros közelében, amely akkor már annak részét képezte, ahol az ő segítségével épült fel a kalocsai iskolánövér Szent József Otthona.

A csepeliek szeretettel fogadták. Jól érezte magát közöttük. Hamarosan megismerkedett Erdei Éva művész-tanárral, akinek édesanyja, nagynénje és sógornője is művész volt. A ma már Munkácsy-díjas Erdei Éva galériáját Prokop Péter avatta fel 2003-ban. Itt rendezte meg Prokop Péter első önálló csepeli kiállítását. S itt született meg a művész halála után, 2006-ban az emlékét őrző Prokop-Péter-díj, amelynek műalkotását Erdei Éva készítette. 2010-ben Németh Szilárd államtitkár emléktáblát állíttatott az Otthon falára, amelyet azóta minden év január 6-án, a művész születésnapján megkoszorúzik az önkormányzat a Prokop Péter-tisztelettel együtt. A csepeli önkormányzat támogatásával és vendéglátásával adjuk át a Prokop Péter-díjat minden év júniusában, Péter nap körül a Prokop Péter szellemiségét valló jeles hazai művészeknek.

Prokop Péter művészetének legnagyobb hazai gyűjteményét a kalocsai érsekség örzi, mivel a kalocsai egyházmegye papja volt. De Prokop Péter legnagyobb állandó kiállítása itt van Csepelen, a Szent József Otthonban, az esztergomi Keresztény Múzeum a szakmai felelőse.

Köszönjük a csepeli polgármesternek és az önkormányzatnak, hogy e világhírű XX. századi magyar festőművész és író emlékét a mai napon a jeles szobor felállításával és az emlékpark elnevezésével megszüldítette. Ez hatalmas ajándék Csepel városának és az egész magyar nemzetnek, hogy kövessék Prokop Péter példáját, lássák meg a betlehemi csillagot és induljanak is feléje. Sugározzák nemzetünk hírnevét a Nagyvilágba, de térjenek is vissza, mert Haza csak a szülőföldön van!

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Ünneplő Honfitársak! Prokop Péter katolikus pap, festőművész és író, Csepel díszpolgára kiemelkedő alakjának emléket állító park és köztéri emlékmű ünnepélyes avatására jöttünk ma össze a csepeli polgármester meghívására. A meghívón a művész önarcképe köszönt ránk: a nagy sötét szemével szigorúan tekint ránk, ellentmondást nem tűrve, szuggesztív erőt sugározva. Az arcot remekművű, határozott fekete tollvonásokkal alakította, és élénk színekkel, pirossal és kékekkel dinamikus modelltámaszt, amely a szívében égő nagy szeretetet sugározza, amellyel a Világ Teremtőjének szolgálatára szentelte az életét. Isten és a Haza, a Teremtő és az Általa és az Ő képére teremtett Ember szolgálatára.

Ki ez az ember, akinek a tiszteletére a csepeli önkormányzat szobrot állít a lakóhelye közeli parkban és a parkot is róla nevezi ma el?

A művész mellszobrát jeles csepeli szobrászművész, a Cserny-díjas Lelkes Márk készítette. Őt a csepeliek jól ismerik, több szép szobra is áll a városban. Gondoljunk csak Brenner János fiatal vértanú pap alakjára, aki az életét áldozta az emberek krisztusi szolgálatáért! A csepeli önkormányzat művészetszeretete kiemelkedik a főváros kerületei közül. Az itt felállított művészi alkotásoknak nagy szerepük van a város társadalmi fejlődésében. A város vezetői már megtapasztalták, hogy a példaképekre felfigyelnek az emberek! Sugárzásuk van!

Ezért került sor Prokop Péter szobrának az elkészítésére is. Lelkes Márk kiváló tehetséggel jeleníti meg ezen a szobron Prokop Péter fent említett művészi hitvallását. Felkelti a mai ember érdeklődését a XX. század vérzivataros évtizedeit 1919-től 2003-ig végigélt művészönfitárs élete és művei iránt.

A jelenlévők közül már kevesen láthaták Prokop Pétert személyesen, mert bár a negyvenkét évnyi római emigráció után négy évén át, 1999-től 2003-ig itt lakott a téren álló szép, modern épületben – amelyet Csaba László építőművész, Prokop Péter jó barátja tervezett –, ő maga ritkán mutatkozott, mert lázasan dolgozott. Tudta, hogy sok feladata van: jobbá kell tennie a hazáját! Erre kötelezi a Teremtőtől kapott kettős hivatása, amely elválaszthatatlanul erősítette egymást: a lelkipásztori és a művészi hivatás. Minden percét ennek a kettős hivatásnak a szolgálatába állította.

1942 tavaszán szentelték pappá Kalocsán. A háború ekkor még nem tombolt hazánkban, s ő fiatalos lendülettel szolgált a Kalocsai Egyházmegye híveit. 1945-ben megkezdte festőművészeti tanulmányait Budapesten a

Ha teheti, támogassa Ön is az Életünk újság mögött álló civil szervezetet!

**Keresztény Jövőkért Alapítvány
H-1165 Budapest, Zsemlékes út 25/A. I. 5.**

**Adószám: 19385776-1-42
Közösségi adószám: HU19385776**

**OTP Bank
H-1163 Budapest, Jókai Mór u. 3/b.
11716008-22541567**

**HU50 1171 6008 2254 1567 00000000
SWIFT (BIC): OTPVHUB**

Köszönjük! Kuratórium

www.facebook.com/keresztenyjovonkert
www.keresztenyjovonkert.hu

Gyermekeknek

A Lourdes-i Szűzanya oltalma alatt

Januárban, februárban sokakat ágnak dönt az influenza vagy valamilyen ahhoz hasonló vírusos megbetegedés. Az iskolában is sokkal több a hiányzó, mint az év többi részében, sok gyermek elkapja a fertőző betegséget, amit persze legtöbbször néhány nap alatt át is vészelnék. Hálásak lehetünk a Jóistennek, ha minden évben csak ilyen rövid ideig és nem is túl komoly tünetekkel vagyunk betegek!

Gondolj csak bele: vannak olyan embertársaink, akik nem csupán egy-két napig, esetleg néhány hétig kell hogy elviseljék a legyengülést, a fájdalmas, a rosszulétet. Sokan csak kerekesszékekben tudnak közlekedni, mert nem tudnak lábra állni; mások nem látnak, nem hallanak; s vannak, akik súlyos, akár halálos betegséggel küzdenek éveken, évtizedeken keresztül. Ehhez képest semmiség egy kis téli nátha vagy láz.

Egyházunk február 11-én emlékezik meg a Lourdes-i Boldogságos Szűz Máriáról; ekkor van a betegek világnapja. Rengeteg zarándok keresi fel a dél-franciaországi kegyhelyet, Lourdes-ot, ahol a Szűzanya tizennyolc alkalommal jelent meg Soubirous Szent Bernadettnek 1858-ban. A jelenések színhelye azóta az egyik leglátogatottabb zarándokhely. Lourdes-ban több ezer gyógyulás történt a Mária-jelenések óta, különösen annál a forrásnál, amelyet Bernadett fakasztott a Szűzanya kérésére. S nem csupán a régmúltban, hanem mind a mai napig történnek a tudomány számára megmagyarázhatatlan gyógyulások Lourdes-ban. Az év minden napján, de különösen ekkor, a betegek világnapján lépik el gyógyulásra vágyó zarándokok a kegyhelyet. Vannak, akik meggyógyulnak testi bajaikból, mások pedig – és talán ez a fontosabb! – lelki egészségüket, hitüket nyerik vissza, erősítik meg.

A betegek világnapján nem mindenkinek adatik meg, hogy eljusson a franciaországi zarándokhelyre, de a gyógyulásba és az Istenbe vetett hit Lourdes-tól távol is segítségünkre lehet. Emlékszem, nagymamám mennyit imádkozott hajdanán a Szűzanyához beteg nagypapámért, és – Istennek hála – még évekig élhettek együtt szeretetben. Nem járt soha a híres kegyhelyen, de tudom, a Lourdes-i Szűz Mária őt is meghallgatta.

Ha betegség gyötör téged, vagy a családban kínoz valakit súlyos baj, fordulj bizalommal imáidban a Lourdes-i Szűzanyához!

Kovács Péter

Apró csillagocskák

Miután a három bölcs elhagyta Betlehemet, a dombtetőről még egyszer visszanéztek a városra. Ekkor csodaszép látvány tárult a szemük elé: a csillag, amelyik őket a jászolhoz és a Gyermekekhez vezette, ezer és ezernyi apró csillagra esett szét és az egész földet betöltötte.

A bölcsök nem tudták mire vélni a dolgot.

Amint hazafelé tartottak, egyszer csak egy útkereszteződéshez értek. Mivel nem tudták a helyes irányt, megkérdezték egy arra haladó idegent, hogy merre menjenek. Az barátságosan útbaigazította őket s eközben a feje fölött egy apró kis csillagocská gyulladt ki. Amikor pedig este egy fogadóba tértek be és a vendéglős mosolyogva és kedvesen kiszolgálta őket, az ő feje fölött is kigyúlt egy apró kis csillagocská. Ekkor értették meg a betlehemi dombtetőn látott csodálatos látvány értelmét: mindenütt, ahol egy szó, egy tett szeretetből fakad, ott felragyog a szeretetből emberré lett betlehemi Kisjézus csillaga.

Csakis ilyen kis csillagokkal a fejünk fölött tudunk mi is helytállni a nehézségekben, és ilyen csillagocskákkal a fejünk fölött lehetünk biztosak abban, hogy Isten áldása nyugszik rajtunk.

(Legenda alapján)

Fázó sünök

Hideg tél volt. Évek óta a leghidegebb! Rengeteg állat elpusztult az erdőben: egyszerűen megfagytak.

A sünök kitalálták, hogy összehúzódnak szorosan az odújukban és így egymást melegítve átvészelik a telet. Összebújnak, és már nem is fáznak, de nem telt bele sok időbe, hogy észrevegyék a sebeket magukon, amiket a hozzájuk bújó társuk tüskéi okoztak rajtuk.

Nem lesz ez így jó, gondolták, és eltávolodtak egymástól. Eltelt egy óra és újra vacogtak a hidegben, így hát választás elé kényszerültek: vagy különválnak és ezáltal eltűnnek a Föld színéről, vagy összebújnak és elviselik egymás tüskéit.

Bölcsen úgy határoztak, hogy újfent összelelkeznek. Persze, keletkeztek sebek, de nem törődtek velük, mert a túlélésért örömmel elviselték. Eltelt pár hét és kivásvadott. A sünök örömmel sütkéreztek a napsütésben és a sebek is gyorsan begyógyultak. Boldogan éltek tovább, együtt, békességben.

Fizetve

Egy este, amikor az édesanya a vacsorát főzte, tízéves fia megjelent a konyhaajtóban, kezében egy cédulával. Furcsa, hivatalos arckifejezéssel nyújtotta át a gyerek a cédulát az édesanyjának, aki megtörölte a kezét a kötényében és elkezdte olvasni azt:

A virágágyás kigyomlálásáért:	2,00 €
A szobám rendberakásáért:	3,50 €
Mert elmentem tejtért:	2,00 €
Mert három délutánon át vigyáztam a húgomra:	6,00 €
Mert kétszer jó jegyet kaptam a suliban:	4,00 €
Mert mindennap kiviszem a szemetet:	2,00 €
Összesen:	19,50 €

A mama kedvesen nézett a fia szemébe. Rengeteg emlék tolt fel benne. Fogott egy tollat és a cédula hátuljára ezeket írta:

Mert kilenc hónapig hordtalak a szívem alatt:	0,00 €
Az összes átvirrasztott éjszakáért, amit a betegágyad mellett töltöttem:	0,00 €
A sok-sok ringatásért, vigasztalásért:	0,00 €
A könnycseppjeid letöröléséért:	0,00 €
Mindenért, amit nap mint nap tanítottam neked:	0,00 €
Minden reggeliért, ebédért, uzsonnáért, amiket készítettem neked:	0,00 €
Az életemért, amit mindennap neked adok:	0,00 €
Összesen:	0,00 €

Amikor befejezte a mama, mosolyogva nyújtotta át a cetlit a fiúnak.

A gyermek elolvasta és két nagy könnycsepp gördült ki a szeméből. Édesanyja nyakába ugrott és csókokkal halmozta el őt. Majd elővette a saját „számláját” és a felsorolás végére ezt írta: „Fizetve.”

(Bruno Ferrero nyomán)

Eseménydús ősztűtő és télelő Augsburgban

Jótekonysági Szent Erzsébet-bál

„Annak a kezét fogd meg, akinek senki sem fogja meg a kezét!” (Böjte Csaba OFM)

Az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió 2024-ben is megrendezte a sok éves hagyományt követő Szent Erzsébet-bált. A vigadalom ezúttal is a jótekonyság jegyében zajlott. A misszió folytatta azon küldetését, amely szerint segíti adományokkal az arra rászorulókat. A rendezvényen befolyt összeget a szervező a Dévai Szent Ferenc Alapítványnak ajánlotta fel.

A magyar bálozókat Csibi Sándor, a misszió plébánosa köszöntötte. Megnyitóbeszédében bemutatta a Szent Ferenc Alapítvány küldetését, rövid betekintést adott a gyermekotthonok működésének fontosságáról. Kitért Böjte Csaba atya és a nagyszalontai gyermekek közelmúltban Augsburgban tett látogatására is.

A közel kétszáz fős rendezvényen a Csillagok, az augsburgi Szent Piroksa Hétfégi Magyar Iskola gyermekkórusa is fellépett. Vidám, hangulatos zenei összeállításuk megnyerte a közönséget, a látottakat és hallottakat tapssal, mosollyal és derűvel viszonozták.

Sándor atya mellett az augsburgi egyháztanács tagja, a rendezvény főszervezője, Rapcsák Gábor is szeretettel hívta fel a figyelmet a bál hagyományához kapcsolódó értékekre, személyekre és célokra. Mindeközben kivetítőn peregtek a megannyi élményt, felejthetetlen pillanatot sugárzó képkockák, amelyek szavak nélkül beszéltek a misszió történetéről, rendezvényeiről, lelkiprogramjairól, lelkes csoportjairól és természetesen a magyar iskola színes, mozgalmas életéről.

Az est hangulatfelelőse egy magyar ajkú zenés páros, a Showtime Band volt. Meg is oldották a rájuk bízott feladatot: fáradhatatlanul húzták a talpalávalót, széles repertoárjuk minden korosztályt és zenei ízlést kiszolgált.

A jótekonyság itt nem ért véget, továbbfolytatódott. A misszió következő rendezvénye a kárpátaljai elfelejtett gyermekek javára jött létre.

Adventi jótekonysági vásár a kárpátaljai „Elfejtett Gyermekekért”

Az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió és a Szent Piroksa Hétfégi Magyar Iskola közös szervezésében valósult meg 2024-ben is az adventi vásár. Ezúttal a munkácsi kórházban hagyott „Elfejtett Gyermekek” és a hétvégi magyar iskola egy meghívott vendégének a támogatása volt az immár hagyománnyá vált jótekonysági rendezvény célja.

Kézművestermékek, -alkotások színes skálája várta az érdeklődőket. Kicsiket és nagyokat csalogatt a horgolt mesevilág megannyi figurája. Találkoztunk gyermekkorunk kedvenceivel: Fülessel, Micimackóval, Tádéval, Süsüvel – és az alkalomhoz méltóan a Szent Családdal is.

Elvárásolta az érdeklődőket a karácsonyi kézművestermékek izlées, ünnepi világa, a kézzel faragott csodák, a hétvégi magyar iskola tanulóinak keze munkáját dicséroro angyalok és téli képek, a sok-sok színes, magyar nyelvű könyv és a sokak által kedvelt legőbirodalom, de nem maradhatott el a mézeskalácsdíszítés sem.

Az egy évvel korábbihoz képest bővült a kínálat. Finom melegételekkel, forraltbórral

vártuk a vendégeket. Családi, karácsonyi profi fotózásra is volt lehetőség. Kónya Anna festőművész vezetésével a gyerkőcök csodás karácsonyi, téli képeket álmodtak meg, amit a művész segítségével hipp-hopp meg is festettek. Igazi, szemet és lelket gyönyörködtető alkotások születtek.

Advent legszebb pillanatait éltük meg! Sok-sok szeretetet adtunk és kaptunk! Legyen így egész évben! Ahogy Böjte Csaba atya fogalmaz: merjünk szeretni!

Ragányné Zsalkó Eleonóra a horgolt mesefiguráival az adventi vásáran

Candlelight – gyertyafényes adventi koncert

Az advent a várakozás megszentelése. Az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió advent első vasárnapján békés, csendes, szeretetteljes hangulatban várta az ünnepleni vágyó közönséget. A magasztos hangulatú, gyertyafényes koncertet misszióknak zenekara, az L-Gate keltette életre, amely éppen kerek évforduló volt, az ötödik évében jubilált.

Az advent hangulatát megidéző zenés, énekes összeállítás irodalmi gyöngyszemeink egy-egy ékével teljesedett ki a Szent Piroksa Hétfégi Magyar Iskola volt és jelenlegi diákjainak tolmácsolásában. Az augs-

burgi St. Max-plébánia nagytermét a sok-sok kicsi gyertya apró világossága és a meleget sugárzó fénye töltötte be. Advent valóságát, lényegét közvetítette a dal, a zene és a költőink által megidézt gondolatok. Szemünket gyönyörködtette a megannyi apró, pislákoló fény meleget sugárzó érzése látványa. A tartalom és a forma tökéletes harmóniájában élte meg advent első vasárnapját az egybegyűlt magyar közösség.

Az ünnepi koncert szeretetvendégséggel zárult, amely bővelkedett apró házisütemények, finomságok sokszínűségében és ízvilá-

gának inycsiklandó széles skálájában. A forró püncs és a forraltbórral fahéjas édes illatot árasztó gőze belengte a termet.

Mosolygós, derűs arcok, baráti beszélgetések, régi és új találkozások nyugodt és békés hangulatú eszmecsere uralták az agapé atmoszféráját. Megtelt a szív és a lélek csupa pozitív élménnyel, amely kitartott advent négy hetének az idejére és segített felkészülni karácsony ünnepeltjének, Üdvöztőnk eljövételének méltó befogadására.

Köszönet misszióknak minden tagjának, aki bármivel hozzájárult a sikeres, lelkiünket építő

és erősítő ünnepségünk megvalósításában: a zenekarnak, a versmondóknak a felkészülést, a szervezőknek és segítőinknek a lelkesedését és szorgalmát, a finomságok elkészítőinek szorgos keze munkáját, és minden-minden apróságot jelentő, de nagy dolgokat eredményező összefogást! Találkoztunk egy év múlva is advent megszentelt várakozásában tiszta gyermeki lélekkel!

Orcskai Marianna, az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió Körösi Csoma Sándor-ösztöndíjasa (Forrás: www.korosiprogram.hu)

Gondolatmorzsák egy könyv forgatása közben (2.)

Már jó néhány hete lapozgatom Dudás Róbert Gyula *Magyar katolikus papok Észak-Amerikában* (Budapest, Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség, 2020) vastkos kötetét, az USA-ban és Kanadában szolgálatot ellátó római és görögkatolikus magyar, magyar származású, valamint magyarul beszélő lelképásztorok mintegy két évszázadot felölelő történeti névtárát. A kötetben a neveket olvasva jó néhány személyes ismerősre is bukkantam. (Álljon itt néhány név a teljesség igénye nélkül: Tűz Tamás, Galambos Ferenc Ireneus OSB, Somfai Béla SJ, Füzes Zalán OFM, Kiss Máté OFM, Kiss Barnabás OFM, Rakaczky Andor, Márton Bernát Ocist, Baránszky Tibor, Farkasfalvi Dénes Ocist, Orsi László SJ, Végvári Vazul OFM, Békés Gellért OSB, Hites Kristóf OSB.)

Végvári Vazul ferences rendkívüli és színes egyéniségének bemutatását a *Budavári toborzó – fiatal szívűeknek* című vers első strófáinak idézésével kezdem: „*Felizzik a kedvünk, bekap a szél, kergeti a lángot, a szívedig ér. Századok üzennek: tiéd a jelen (!), pulzusod kottázza majd köveken, hogy nem elég csak állni, menni, menni kell; Nem elég az álom: tettekkel felelj! Mozdul már az éjjel: hajnalhasadást fényes napunk sürgét, miénk a varázs. Összeér a kezünk, velünk lép a táj, nemzedék köszönget nemzedékre már. Nem elég csak állni, menni, menni kell; Nem elég az álom: tettekkel felelj!*” (A költeményt 2002. május 7-én írta, az egykori ferences diák, Bubik István színművész dobszóval sürgető versmondására megjegyzéssel).

A gimnáziumi éveim alatt – amikor még minden tantárgyat szerzetes tanárok oktattak – összehasonlítva az akkor bennünket tanító atyákkal, P. Vazul égett, lángolt, lobogott. „*Írt és verselt, szónokolt, szavalt, mozgósított. Ha lehetett, mindenhol jelen volt, és azt kérdezte: »beleégett-e a szívedbe a haza?« Nagy baj – mondta – ha a pap csak »papos«. A magyar »magyaros«, a keresztény »keresztényi«*” – írták rendtársai a gyászjelentésben.

Végvári Vazul 1929. szeptember 2. napján született Székesfehérváron, nyolcgyermekes tisztviselő családban. Anyai nagyapja Prohászka püspöknek nagyrabecsült kántor-karnagya és munkatársa volt, akitől a Nemzet Apostoláról már gyermekkorában nagyon sokat hallott. Erről így emlékezik: „*Prohászka Ottokár misztikus alkata, trubadúr költőisége és közéletet formáló szuggesztív ereje, mely írásaiból áradt, már diákkoromban elevenen hatott rám. Tetteis nélküli egyszerűségében Assisi szegénykéjével, a korrupció és materialista társadalom egyházát belülről reformáló, dalos szenttel volt bensőségesen rokon.*”

1943–1945 között a pécsi Zrínyi Miklós Gyalogsági Hadapródiskola növendéke, majd a háború végén rövid ideig hadifogoly volt. 1947-ben a várbeli Toldy Ferenc Gimnáziumban érettségizett, majd beiratkozott a Lónyay utcai Kereskedelmi Főiskolára.

A filozófiai, esztétikai és zenei tanulmányok, a budai ferencesek kultúrházában lévő kis színpad és különösen Tamás Alajos ferences karnagy karizmatikus egyénisége megérelle benne a ferences hivatást. 1948 augusztusában a ferencesek Kapisztrán Rendtartományának szécsényi noviciátusába került, majd Gyöngyösön és Esztergomban filozófiai és teológiai tanulmányokat folytatott. 1953. augusztus 23-án Esztergomban szentelték pappá. Azután három évig prefektus volt az esztergomi ferences gimnázium internátusában.

1956 októberében részt vett a forradalom és szabadságharcban. Ahogy fogalmazott: „*Amikor bennünk a magyar és a keresztény konfliktusba kerül egymással, akkor az egyéni lelkiismeretnek kell döntenie arról, hogy mit tegyünk.*”

A pesti egyetem bölcsészkarán talált rá a forradalmi diákbizottságra. Az *Egyetemi Ifjúság* – a bizottság lapja – szerkesztőségébe került és a forradalom tábori lelkésze lett. November 4-én három napig átvette a Budai Vár parancsnoki tisztét is. A bevonuló szovjet csapatok elfogták, de sikerült kiszabadulnia és vöröskeresztes jelvénnyel Ausztriába szöknie. A bécsi ferences kolostorban a menekülők lelki és szociális gondozását végezte: a Schwechat-i menekülttábor lelkész-igazgatója lett. Sok fiatalot segített ösztöndíjhoz európai és tengerentúli egyetemeken.

Erről az időről a közelmúltban elhunyt Nagy Alajos egykori menekült-szininöven-

dék így vall: „*Nemcsak a diákkorban lelki vezetésével és hivatalos ügyeivel foglalkozott: ösztöndíjakat szerzett, személyi ügyeket intézett, szívügyeket iparkodott elrendezni, ezeken felül szinte minden héten kulturális programokat is rendezett az ott élő fiatal énekesek, zenészek és színinövendékek közreműködésével. A tábor lakói éppen akkor érettségizett diákoktól, egyetemistáktól a tudós docensekig tarka értelmiségi spektrumot mutattak. Vazul atya néha még a rendőrséggel is szembekerült. Egy alkalommal a bécsi városháza előtt lelopták a tulipánokat, amiket a piacon értékesítettek. A nyomok Schwechat-hoz vezettek. A tetteseknek egyetlen védőjük volt: Péter Végvári Vazul.*”

Az 1957. január 7-én létrehozott Strasbourg Magyar Forradalmi Tanács tagja lett, majd 1957 júliusában az Egyesült Államokbeli magyar ferences közösséghez csatlakozott.

Ezt követően négy évtizeden keresztül az észak-amerikai katolikus magyarok két nyelvű közösségeinek lelképásztoraként szolgált; 1957-ben Roebingben hittanár; 1961-ben New Brunswickban káplán; 1973-ban Winnipegben plébános; 1976-ban Detroitban káplán; 1987-ben New Brunswickban plébános; majd 1988-tól New Yorkban plébános volt.

Annak idején a Szabad Európa Rádióból értesültem arról a hírről, hogy 1959 novemberében több amerikai újságban *Offers His Life* címmel megjelent memoranduma, mely szerint az ENSZ szovjet delegációjának épületében „*egy fiatal magyar pap, Végvári Vazul, aki Budapesten 1956-ban részt vett a forradalomban, felajánlja életét annak a 150 magyar fiatalnak életéért cserébe, akik a szabadságharcban való tevékeny részvételükért várhatóan súlyos börtönbüntetésre, illetve kivégzésre számíthatnak.*”

Ilyen előzmények után érthető, hogy nagy izgalommal vártam személyes találkozásunkat. Amerikában két ízben futottunk össze viszonylag rövid időre, végleges hazatelepülése után azonban annál többet. Az emigráns magyarok mondták el nekem az Államokban tartózkodásom során, hogy Vazul atya milyen sokat tett a magyarság megmaradása, fenntartása és összefogása érdekében mint cserkészvezető, mint a Magyar Családok Rádiójának műsorvezetője, mint Mindszenty hercegprímás sajtótitkára, hogy csak néhány tevékenységét említsen. Az amerikai magyarok, barátok, szabadságharcosok, cserkészek a negyven év után hazatérő Vazul atyától így búcsúztak: „*Ahogy katolikus templomok oltárainál és szőszékein állt közöttünk úgy négy évtizeden át, különböző felekezetek lelkészeinek és híveinek közvetlen és őszinte barátjaként járt velünk. Számítatlan táborútunk magyarságban, hitben és humánumban bennünket megtartó fényeinek varázsolt körünkbe generációkat mozditó magasfeszültséget. Magyar napok és népi fesztiválok tábori istentiszteletein katolikus fegyvellemmel és ökumenikus figyelemmel járt az egy Úr követségében, az ő szabad egének kupolája alá gyűjtve több-hitvallású sokunkat. Évtizedek után is sokfelé visszhangoztak az erdők a tőle tanult népdalokat, nem katolikus fiatalok gyakran tőle tanultak szoltárt és dicsőretet is. Életében mint egykori pécsi hadapród, s úgy is, mint a Budai Vár fegyveres fiataljainak parancsnoka 1956-ban többször »mártotta kardját a tűzbe«. Külföldi működése idején is sokszor vállalt tudatos kockázatot mások érdekében. Rádiókban és a tévé képernyőiről sok éven át beszélt hozzánk, közvetlen szavakba rejtve biblikus és kulturális ébresztéseit.*”

Hazatelepülése előtt *Október volt megint, amikor visszatért* című írásában elmondja, hogy 1988 nyárutóján harminckét éven át tartó kényszerű távollét után látta viszont szülőhazáját, akkor csak mint kegyesen beengedett egykori elitét. „*Hazalátogatásomat mint halálraitélt '56-osét – írja – évtizedekig nem tartották »kívánatosnak«, ám a Grósz-kormányzat kül- és belügyi szervei hirtelen meglepő előékenyen intézték utazásom formaságait. Ok: nem sokkal korábban kaptam McCarrick New York-i érsektől ki nevezést az Amerikai Püspöki Kar Menekültügyi Bizottságába. Láthatóan lépéseket tettek annak érdekében is, hogy otthoni tartózkodásomról Amerikába visszatérve – főként egyházi körökben – kedvezően számolhassak majd be.*” Majd így folytatja: „*A magyaror-*

szági zarándokutasok a Szentváros (Róma) áhiatatos, elbűvölő és forgalmas tömkelegében többször beleütköztek egy barnacsuhás, daloskedvű barátba. Unszolták is egyre: feledje kifizetett Róma–Budapest repülőjegyét, és tartson velük a kertek alatt, ... könnyebb lesz így áthaladni három évtized szinte már felmérhetetlen távolságán. A Volántourist Budapestre visszatérő autóbuzsán volt még egy üres hely. A vendégutas barát azonban nem szerepelt az utaslistán. Hegyeshalom. Alkonyodott. Hosszú várakozás... az irodába hívták a buszvezetőt. Közben idegesen felsóhajtottak. Útlelvizsgálat következett. Bár a változások előszelei mozgatni látszottak már az »ősmagyar« fákat, a határőrök merev arca s főként az ellenőr szürös szeme még szerepelt az utaslistán. Hogy ki is az úr a mi népünk demokráciájában. Az átkutatás elmaradt. Egyszer csak úgy »magától« – nem parancsra, de talán engedélyt se várva – elindult a zarándokokkal és Mindszenty-könyvekkel megrakott autóbuzs. Valaki elkezdte a Himnuszt.”

1997-ben végleg hazatelepedett Magyarországra és az esztergomi ferences rendházban élt. Az évtizedek során egyértelműen költővé, íróvá érett, amit három itthon megjelent kötete, szépprózái, vallomásai, versei tanúsítanak. „*Végvári Vazul újkori naphimnuszokkal járt mestere útján – írja Bakonyi István kritikusa a Csöndlakodalom című kötet utószavában – s egész életét a ferencesekre oly jellemző szolgálat és alázat megpüríttség jellemzi. ... Magyar és keresztény szemlélet árad a sorokból, középpontban változatlanul azzal az összetéveszthetetlen ferences magatartással, amely mindmáig elkíséri Végvári Vazult. Mindehhez járul lírai prózájának és epikus szálakkal átszőtt lírájának megannyi értéke. Nemes nyelvezete, mélyen átélt erkölcsisége. És hűsége édesanyjához, a hajdani »honleányhoz«, hazájához, hitéhez.*”

A békességről, a radikális szeretetről az *Új Ember* című lap munkatársának így nyilatkozott: „*Bármennyire nem tetszik, – akár egyházon belül is – szembe kell néznünk saját püpjainkkal és ellenszenvainkkal. Nagyon szeretem, amit az Úr – Pál apostoli közvetítésével – mondott: nagyobb boldogság adni, mint kapni. Amíg csupán szép, tetszetős szavakat mondunk, hogy végül más el is hiszszük őket, addig olyan lesz a békénk, mint a balkáni, vagy éppenséggel a kárpát-medencei népek egymás közti »békessége«. Jézus Krisztus a szeretet, békesség hirdetésével nem fogalomértelmezési vitát hozott a földre, hanem lényegértelmezést adott.*”

Forradalmi tevékenységéért 1991-ben a Hazáért és a Szabadságért Erdemrenddel tüntették ki, életét és munkásságát több dokumentumfilm is megörökítette, 1998-ban pedig vitézzé avatták. 2005-ben a Mindszenty Társaság Mindszenty-emlékéremmel jutalmazta.

Mélye és megingathatatlan hazaszeretet mondatja vele 2006 őszén: „...*jövőbe menetelő hétköznapijaink továbbra is sürgetik a magunk jelenidejének tetteit. A múlt diktatúrájának itt rekedt önérdékérvényesítő kufárait végre ki kell tessékelnünk a népfelleg templomából. Helyet kell készítenünk a valójában legradikálisabb eszme, a krisztusi*

szeretett hiteles apostolai számára. Őket azok helyébe kell állítanunk, akik életünk szentélyeibe belopták a globalizmusba hazudott materializmus bálványait.”

De aggódott városának a jövője miatt is. „*Most a Magyar Sion tövében – írja 1999-ben –, a mi házunk táján az ősi Esztergomnak »ébredése« megint a feladat. Ideje már, hogy ez a tétlenül pletykáló, de jobb sorsra érdemes város valójában megyei jogúvá érjen, és a királyi jelzőt ne hivalkodó kokárdának tekintse, hanem mestersége címereként büszkén és kiérdemelt öntudattal hordja megfiatalodott szíve fölött.*”

Szép élmény volt életemben, amikor 2003 augusztusában aranymiséjén részt vehettem. A homíliájából nem szó szerint idézve, néhány mondatra azonban még most is emlékszem, amikor azt mondta: a pap talán legfontosabb tulajdonsága, hogy másokért rendeltetett, a többi szempontot igazán csak odafönről látják. Ötven év papi életének legmegdöbbentőbb tapasztalata: számtalan találkozás mindazokkal, akiket Krisztus személyesen neki küldött, hogy csiszolják őt. Meggyőződése, hogy mindezért csak a megilletődött hálaadás hangjai szólhatnak.

Szeretnék még egy személyes élményt is feleleveníteni, megköszönve a Gondviselésnek, hogy negyvenkét évig ismerhettem őt. Rengeteget tanulhattam tőle, mindig tanított, de mint a jó pap, holtig tanult ő is. Egyik alkalommal, 2002 májusában Déván – Csík-somlyóról visszafelé utunkon – a Quadrum csendjében beszélgettünk. „*Tudod, éjszaka, ha felébredek, és nem jut eszembe egy-egy szó árnyalt jelentése, felkelek, előveszem az Értelmező szótárt vagy a Magyar Szókincstárat és böngészem. Ha angolul bizonytalan vagyok egy-egy szóban, felütöm az Oxford Dictionary-t és csak utána tudom folytatni a pihenést.*”

Szeretett Vazul atya! Te sok talentumot kaptál az Égtől, azokkal jól sáfarkodtál, magásra emelted a mércét, biztos, hogy jól megmértetted. Hirdetted, ahogy utolsó köteted borítóján is olvashatjuk: „*A hit-haza-humánium által kikövezett utakon kell előre haladnunk – a XX. század harmincas (és részben) negyvenes éveinek aktív dinamizmusára hasonlító erőfeszítésekkel. Kárpát-honban végül így valóna válhatna Telegi Pál egykori mondása: »A magyarság életformája szerint éltünk Európában, és ezzel adtunk a legtöbbit a világnak.« Nekünk magunknak is elkötelezettjei legyünk a fenti, egész életünket átfogó három értéknek.*”

„*Otthon és a távolban negyven esztendő járattott el alattunk a történelmi idő – írja Arcok és fények kötete előszavában. – A Halászbástya-környék, a Vérmező és a budai Duna-part történései, akkor és ami a honatalanság idején velünk azóta történt, egy másfajta és bővebb krónikába kíváncsognak. Örökre hálás maradok az életemet titokzatos kézzel irányító Gondviselő Jóságnak, hogy mind az előbbi magyar ferencesként is élhettem meg*” – olvashatjuk egyik írásában, s hozzátehetjük Szent Ferenc üzenetét: „*Non sibi soli vivere, sed et aliis proficere vult Dei zelo ductus*” (Nemcsak magadért élni, hanem mások javára is lenni, ezt kívánja tőlünk az Úr).

Udvarhelyi Olivér

Havonta szentmise az Életünk újság nagy családjáért

Kezdeményezésünkre ez év januárjától minden hónapban legalább egyszer a világ valamelyik pontján egy magyar katolikus lelképásztor „*az Életünk újság munkaközösségéért, olvasóiért és támogatóiért*” fogja felajánlani egyik szentmiséjét.

Ezzel is szeretnénk éreztetni mindenkivel, aki hozzánk tartozik, hogy fontos nekünk.

A szentmisealkalmáról minden esetben beszámolunk a honlapunkon (www.életunk.net), a Facebook-oldalunkon (www.facebook.com/europai.életunk.ujsg) és itt a nyomtatott kiadásban is.

Összetartozásunkat, országokon, sőt kontinenseken átívelő közösségünk erejét ilyen és sok más módon is kifejezzük a jövőben!

Egyre többen fogják érezni: jó és érdemes az *Életünk* újság nagy családjához tartozni!

Szerkesztőség

Két felfogás

Dr. May Lola (1923–2007) az amerikai elemi és középiskolák számtalan szakának koronázatlan királynője, nemcsak kiváló tanárnő volt, de elismert szakíró, hatásos matematikai programok tervezője, előadó (az ötven tagállam mindegyikében tartott nagyszerű előadásokat), tanácsadó. Színporkázó, pozitív egyénisége „elektromos” hatással volt azokra, akik egy-egy előadásán részt vehettek.

Mindig és mindenki csak *Lolának* hívták. Amikor megismertem, magas, sovány, meghatározatlan korú hölgy volt. Rövidre vágott szőke haja, erős, mély hangja határozottságról és rendíthetetlen elszántságról tanúsított. Gyorsan, hadarva beszélt, mint aki mindig siet, mert ezer dolgot kell elvégeznie a megadott időben. Tombolt benne az energia, mindig tele volt lendülettel, ötletekkel. Gyűlölte a pesszimista embereket, a gyávákat, az örökös panaszkodókat és gyengéket. „*Csak kétféle ember létezik*”, szokta mondani, „*az építők és a rombolók. És aki nem épít, az végeredményben rombol*”. Elfordult az olyanoktól, akik nem mernek újat kezdeni, akik nem tudják a felelősséget és a kudarcot elfogadni, szóval megvetette mindazokat, akik nem mernek élni. „*Az élet túl rövid ahhoz, hogy élhetlenekkel töltsen az időmet.*”

A következő történetet ő mesélte el az egyik találkozásunk alkalmával, és mert nemcsak nagyon jellemző rá, de olyan tanulságos is, hogy érdemes „közprédára” bocsátani, most felidézem. Nem tudom, mennyi igaz a történetből és mennyit tett hozzá ő, hogy szelíd humorával érzékeltesse, hogyan lehet egy elégedetlen, minden jóban is rosszat találó személyt jobb belátásra bírni. Remélem, hogy amikor újra hallja a régi történetet, ő is velünk együtt kacag valahol a mennyországban.

– Nem szoktam a szépségzsalonokba járni, de még fodrászhoz sem – mesélte finom öngúnnyal, miközben mókásan a fejére mutatott. – Mert hiszen hol van az a fodrász, aki ebből a hajból csodát tudna művelni? Kár az időért és a pénzért. Meg aztán kész szívfájdalom ott ülni az elegáns fodrászsalonban és irigykedni a sok pom-

pás nő láttán, akik azért születtek, hogy szépek legyenek. Én ezért inkább borbélyhoz járok. Ott még én is szenzációt keltek, azonkívül gyorsan végez a vágással, és nem kéri el a fizetésem felét a szolgáltatásért. Egyik nyíratkozásom alkalmával elmondtam a borbélyomnak, hogy a következő néhány hetet Olaszországban fogom tölteni.

– Hát azt meg miért tennéd? – hökkent meg a borbély, aki nemrégén tért vissza egy olaszországi útról. – A koszt szörnyű, a WC-viszonyok nem egy kulturált amerikaiak valók. Egyébként az egész grand tour egy szörnyűséges tortúra. Jobban teszed, ha itthon maradsz. De ha már mehetnéked van, utazz inkább bárhova Amerikában.

– De szeretném Velencét látni! – érvelt Lola.

– A piszkos kanálisokban döglött macskák és egyéb iszonyatos hulladékok úszkálnak. A mesterkélt romantikus gondolkólából émeltyítően óbégtják a turistákat szédítő dalokat. Három nap múlva idegrohamot kapsz, ha még egyszer végig kell hallgatnod az *O Sole Mio*-t vagy a *Barcarolle*-t, és ha valamikor szívesen meghallgattad az *O Marnariello*-t vagy a *Silenzio Cantatore*-t, vérszesen közel jutsz ahhoz, hogy a legközelebbi elhivatott gondolást tenort befojtsad a szennyes *Grand Canal*-ba. Borzalmas. Bűz és zaj mindenütt. Az egész város olyan, mint egy szemétdomb, vagy mint egy viharvert örömlány. Csak az tudna segíteni ezen a városon, ha az egész mielőbb elsüllyedne a tengerbe. Te meg maradj itthon. De ha annyira akarsz látni Velencét, hát utazz Las Vegasba, ott megtalálod a Hotel Velencében a leromlott város steril képmását a Rialtóval, Gritti palotával, Söhajok hídjával és még az elmaradhatatlan gondolázással is. Mindezt kényelmesen és gyomorbelhurut nélkül – így szólt a borbély egy szuszra.

– Firenze után vágyom.

– Lépnem sem lehet a turistáktól. Lehetetlen parkolóhelyet találni. Mindenki marka örökké az orrod előtt tátong borralalóért és a harangok egész nap zúgnak. Rémes.

– Siena...

– A középkor óta semmit sem fejlődött. – Pisa...
– Olaszország tele van dülöngélő toronyokkal. Ez csak egy a sok közül. Nem vall éppen az olasz építészeti tudomány nagy dicsőségére. Jól néznék ki, ha mi is így építkeznénk.
– Ravello, Prato, Assisi, Lucca...
– Rémes. Ragályos. Elviselhetetlen. Járhatatlan utak.
– Nápoly...
– Kilopják a szemedet. Ragados, meleg levegő, piszok, zaj és förtelmes hotelek.
– Róma...
– A világ legocsmányabb közlekedési viszonyai. Olyan a tömeg, hogy a Trevi-kutat legfeljebb a megvásárolt képeslapokon láthatod igazán. Különbben a tolongó tömegben a közelébe sem férsz.
– A Vatikán, a pápa...
– Nahát, jobb, ha egyáltalán nem számítász Öszentségére. Kisebb gondja is nagyobb annál, semhogy turistákkal bajlódjon.

Nyilván Lola nem az a típus volt, akit bárki le tudott volna beszélni a tervéről. Egy teljes hónapig járta Olaszországot, aztán hazatérte után ismét elment nyíratkozni.

– Nos, hogy volt a híres utad? – érdeklődött a borbély és már előre örült, hogy Lola majd elmondja, mennyi negatív tapasztalata volt.

– Csodálatos volt! Életem nagy élménye. Minden feledhetetlenül varázslatos volt!

– Velence is? – kérdezte a borbély az olóját csattogtatva.

– Azúrkék ég alatt kőbe merevedett csipkealom. Jó lenne újból fiatalnak lenni...

– Firenze?

– A hotel tetőteraszán figyeltem a naplementét és a káprázatos színeket. A művészettörténelemórán azt tanították nekünk, hogy az olasz festők hajlamosak voltak, hogy túlzott romantikával fessék meg a háttérüket. Nyilván a tanárim sohasem jártak Toscanában. Botticelli, Ghirlandaio vagy Masaccio nem fantáziáltak, hanem kinéztek az ablakon és a színtiszta igazságot festették meg, ugyanis ilyen színek valóban léteznek abban az áldott napsütésben. Amikor pedig megláttam Dávid szobrát, elismertem, hogy létezik tökéletes férfi – mint

alkotó és mint alkotott is. Aztán a Medici-kápolnából sem tudtam könnyen eljönni.

– Siena?
– Le tudnám élni az életem hátralévő éveit az egyik aranyló dombon, egy olajfa mögé rejtett reneszánsz villában!

– Pisa?

– A hotelszobám ablaka a ferde toronyra nyílt, és amikor megláttam a fehér márványt a hold ezüst fényében, hálából imádkozni kezdtem, mert volt egyszer egy költészettől átitatott lelkű építész, aki ilyet a valóságba tudott álmódni. Meghatóan szép, és külön hálát imádkoztam, hogy hiába dőlt meg, mégis áll még.

– Nápoly?

– Még a nyomortanyák is festőiek! Mia bella Napoli! Hogyan is lehet egyetlen rossz szóval illetni? Egyébként az ember nemcsak távolságban, de időben is hosszú utat tesz meg. Nápolyban is kétezer éves történelem majdhogy jelennek tünik.

– Róma?

– Úgy volt, mint előre sejtettem: Róma megejtett, rabja lettem, örökké honvágyam lesz utána. Michelangelo freskója, amint az Úr megérinti Ádámot, még a ravatalomon is kísérem fog. És amikor a Palatinról lenéztem az éjjeli fényben fürdő városra, én, a matematikus, könnyeztem ennyi szépség láttán.

– Na és a pápa? – kérdezte türelmét vesztve a borbély. – Csak nem azt akarsz mondani, hogy benne sem csalódtál?

– Hát az úgy volt – mesélte Lola egy kis gonosz mosollyal –, hogy sikerült egy magánkihallgatást kapnom Öszentségénél.

– Na ne mondd! – csapta össze kezét a megrendült borbély. – És hogy volt? Mi volt?

– Előzőleg alaposan kioktattak a protokollról, tudod, arról, hogyan kell viselkednem – válaszolta Lola. – Amikor eléje járultam, vártam, hogy nyújtsa felém a kezét, hogy megcsókolhassam a gyűrűjét. De meglepetésemre, Öszentsége nem ezt tette, hanem kezét nagyon gyengéden a fejemre tette, és azt kérdezte: „*Drága szeretett lányom, Lola, ki volt az az ügyetlen gazember, aki ezt a kriminális hajvágást elkövette a te szegény fejedre?*”

Balogh Petres Judit

Pápák a futballról

Közel egy évszázad találkozásai és felszólalásai XI. Piusztól Ferencig

Nem kevesebb, mint 3500 áttanulmányozott dokumentum, 600 felhasznált forrás, 7 idegen nyelven (olasz, spanyol, portugál, angol, német, francia, lengyel) keletkezett szakirodalom és több 100 lefordított oldal áll a háttérben annak a 6 évig tartó munkafolyamatnak, amelynek eredményeképpen elkészült egy 420 oldalas, nem mindennapi könyvkiadvány. Tovább sorolva a statisztikai adatokat: a mű 95 évet dolgoz fel, 95 fényképet és 824 láb-jegyzetet tartalmaz. Dr. Bakó Csongor István nyáradszeredai plébános, marosvásárhelyi kórházlelkész, többkötetes szerző-szerkesztő jegyzi ezt az igazán kivételes munkát, amely az Ecclesia Szövetkezet gondozásában látott napvilágot 2024 végén. A szerző fülszövegét egészében és Kiss-Rigó László püspök ajánlását részleteiben idézzük.

„Hosszú és kalandos utat járt be a futball, míg a pápai udvar szemében ez az ördögtől való, rendkívül veszélyes, ráadásul protestáns bölcsőben ringatott, s emiatt nagyon nem kívánt sport elfogadott jelenséggé, legszébb játékká, mi több, Isten ajándékává, valamint az erények megszerzésére és gyakorlására ösztönző pasztorációs eszközzé tisztult. Hála érte a jó Istennek és azon földön kívüli labdavarázslóinak, akiket a Földre küldött, akik a pályán és azon kívül is követendő példát adtak emberségből, sportszerűségből, természetfölöttiségből. Ehhez járultak hozzá minden bizonnyal nemes gesztusaikkal azok a katolikus egyházfők, akik felismerték a foci intellektuális, spirituális és morális értékeket közvetítő szerepét, konstruktív módon a lelkipásztorok szolgálatába állítva azt, nagyrebcsüléssel és szeretetteljesen közeledve annak jeles képviselőihez, felkarolva minden olyan kezdeményezést és rendezvényt, amely a király-sport és a keresztény élet kapcsolatát volt hivatott erősíteni.

A római pápák labdarúgáshoz való viszonyulását, a világ legnépszerűbb sportjáról szóló megnyilatkozásait igyekeztem feltárni és összegezni ebben a könyvben a XX. század harmadik évtizedétől napjainkig. Megtaláljuk benne a szentatyák főként audien- ciákon, ritkábban más jellegű találkozókon

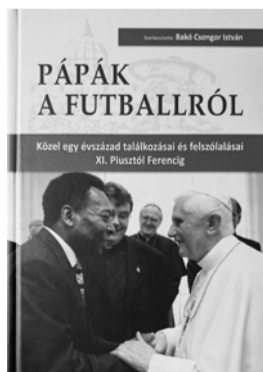
kilencvenöt esztendő alatt elhangzott és/vagy publikált teljes beszédeit vagy beszédrészleteit, továbbá mindazokat az élethelyzeteket, eseményeket és történéseket, amelyekből kiviláglik Szent Péter modern kori utódainak az egész világot lázban tartó sportággal kapcsolatos gondolatvilága, a gyönyörű játék iránt érzett rokonszenve, valamint az általa megszülető testi-lelki-szellemi kincsek befogadására és jellemformáló aspektusának felhasználására irányuló biztatása. Dr. Bakó Csongor István”

„Dr. Bakó Csongor István kórházlelkész atya *Pápák a futballról* című könyve hiánypótló mű, mert a pápák megnyilatkozásai közül a futballra vonatkozókat gyűjtötte össze. A futball nagyon sok embernek szerez örömet, ugyanakkor neveli is a gyermekeket, akiknek háttérben ott a család, életünk bölcsője. A játékosoknak ezért nagy felelősséggel kell játszaniuk, mert példaképpé kell válniuk mások számára a becsületes küzdelemben, a fair play szerint. [...]

Ajánlom mindenkinek ezt a könyvet, hiszen tanulmányozása által, ezen játékon keresztül, a jó példák láttán mi is közelebb kerülhetünk Istenhez.

Szeged, 2024. november 11., Szent Márton püspök ünnepén, Dr. Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke.”

(Szerk.)

Tartótisztek

A BM III/III. Csoportfőnökség belső története

Bizonyára többen emlékeznek még a Duna Televízióban 2013 áprilisában vetített, *A tartótiszt* című dokumentumfilmre, amelyben a Kádár-korszak „egyházi reakció” ellen folytatott harcának egyik magasrangú titkosszolgája először nyújtott hiteles képet az egykori állambiztonság céljairól, a szervezők eszközeiről, valamint a végrehajtás módszereiről. Az akkor nagy feltűnést keltő és külföldi filmszínházakon is díjazott filmben a „tartótiszt” még névtelenül szerepelt, ezért Tabajdi Gábor történész *Tartótisztek* címmel a budapesti Jaffa Kiadó gondozásában megjelent kötete komoly előrelépést jelent a kommunista múlt feldolgozásában. Az 1956-os Intézet Alapítvány és a Nemzeti Emlékezet Bizottsága Hivatalának kutatójaként a Belügyminisztérium III/III. Csoportfőnöksége állományának azonosítása segítségével fényképekkel közli száz főtiszt legfontosabb adatait és a rendszerváltozásig terjedő pályafutásának ívelését.

A tíz fejezetre osztott, közel 230 oldalas könyv távolról sem száraz olvasmány. Tabajdi Gábor kitér a szervezést célzó, gyakran zsarolási módszerek idegölő pillanataira, de arra is, hogy miként lettek a Csoportfőnökség tagjai, milyen volt a magánéletük és hogyan teljesítették feladatukat, kezdve attól, hogy álnevet használtak az ügynökökkel folytatott, „konspiratív lakásokban” lezajlott beszélgetéseiken, a szerzett értesülések feldolgozásán keresztül a legtöbb esetben könyörtelenül végrehajtott intézkedésekig. Ezek közé tartozott rágal-makkal és lejárató kampányokkal az emberi viszonyok roncslása, illetve a célba vett személyek tönkretétele. A szerző célja az volt, hogy személyekre lebontva taglalja a témát és – amint azt egy interjúban hangsúlyozta – ezáltal hozzájáruljon a társadalom fokozatos „méregtelenítéséhez”, azaz hogy a feje tete-

jéről a talpára állítsa a kommunista diktatúra állambiztonságáról folytatott közbeszédet, mert nem az ügynök, hanem a tartótiszt volt előbb.

Tabajdi Gábor könyvéből megtudjuk, hogy a tartótisztek mintegy felének ávos múltja volt, és ebben szerepet játszott az 1956-os forradalom, amely átmenetileg szétzilálta a szervezetet, de a szabadságharcot követő megtorlás idején az ávosok közel száz százalékát átvette a belügyminisztérium különböző, részben újonnan alapított, a társadalom sakkban tartására létesített testülete. Ezek közé tartozott a III/III. Csoportfőnökség, amelynek célja a lakosságot közvetlenül ellenőrző és manipuláló belső elhárítás lett. A rendszer fennmaradását erőszakkal biztosító intézmény működésének hatása évtizedek múltán is tetten érhető, a *Tartótisztek* című könyvből azonban az is kiténik, hogy számos mítosz évtizedek óta szabadon terjed a szervvel kapcsolatban. Ilyen például az egyházak állítólagos behálózása,

azaz hogy a papok jelentős részét besúgásra kényszerítették. A szerző utal arra, hogy az evangélikus egyházból 1974-ben összesen 27 ügynököt tartottak nyilván, de az is tény, hogy jórésztük kulcspozíciókat töltött be. Kutatásai során Tabajdi Gábor hasonló helyzetre bukkant a felsőoktatásban, a kulturális intézményeknél és a sport világában is, ami arra enged következtetni, hogy a rendszer nem igyekezett több besúgót rászabadítani az egyházakra, mint más társadalmi intézményekre. A könyv ugyan nem terjed ki arra, hogy hányan mertek dacolni az esetleges súlyos következményekkel és mondtak nemet a tartótisztek szervezési kísérleteire, de hangsúlyozza, hogy sokakból azért nem lett besúgó, mert konzekvensen elhárították ezt a próbálkozást.

Vincze András

Az európai magyar katolikus közösségek elérhetőségei

AUSZTRIA

Bécs, Collegium Pazmaneum
A-1090 Wien, Döblergasse 14
+43 1 319 1403
collegiumpazmaneum@gmail.com
www.pazmaneum.katolikus.hu
Rektor: Varga János

Bécsi Főegyházmegye Magyar Közössége
A-1070 Wien, Döblergasse 2/30b
+43 676 78 57 376
www.katolikus.at
www.facebook.com/KMEMWien
Plébános: Simon Ferenc

Burgenland (Örvidék), Kismarton
Diözese Eisenstadt, Vikariat für ungarische Belange
A-7000 Eisenstadt, St. Rochus-Straße 21
+43 676 880 708 346; +43 2682 777 346
laszlo.pal@martinus.at
www.martinus.at
Plébános, püspöki helynök: Pál László

Burgenland (Örvidék), Alsóór
A-7501 Unterwart 226
+43 33 523 4108
Plébános: Gáspár Adalbert

Burgenland (Örvidék), Felsőór
A-7400 Oberwart, Stenamergerstraße 13
Plébános: Gáspár Adalbert

Burgenland (Örvidék), Középpulya
A-7350 Mittelpullendorf, Ungargasse 62
Plébános: Ghinari Johann

Graz
A-8020 Graz, Kalvarienbergstr. 155
+43 316 6821 2421
otto.molnar@laposte.net
istvan.hollo@graz-seckau.at
Plébánosok: Molnár Ottó, Holló István

Graz/Deutschlandsberg
A-8530 Deutschlandsberg, Schulgasse 11
+43 676 8742 6711
istvan.hollo@graz-seckau.at
Plébános: Holló István

Innsbruck, Magyar Diákköthön és Kulturcentrum
A-6020 Innsbruck, Richard Wagner Str. 3
+43 699 1151 6190
pepat@ikbnet.at
Világi elnök: Szabados Péter

Klagenfurt
Kapuziner Kirche, A-9020 Klagenfurt, Waaggasse 15.
+43 676 8772 7444

Linz/Wels
Ungarnseelsorgezentrum der Diözese Linz
A-4600 Wels, Herrenstr. 2.
+43 732 341 175
ernest.szabo@dioezese-linz.at
Plébános: Szabó Ernő

Salzburg, Orsolyita zárda
A-5061 Salzburg, Aigner Str. 135.
+43 699 8172 1232
Kapcsolat: Bohuny István

BELGIUM

Brüsszeli Magyar Katolikus Közösség
1050 Bruxelles, rue de l'Arbre Bénit 123
+32 2 649 6188; +32 487 61 40 63
havas.istvan@piarista.hu
www.bmkk.be
Plébános: Havas István

CSEHORSZÁG

Prágai Magyar Katolikus Plébánia
CZ-11000 Praha 1, Jindřická 973/30
+421 908 650 565; +420 734 688 656
info@katolikus.cz | www.katolikus.cz
www.facebook.com/Prágai-Magyar-Katolikus-Plébánia-1769510549979963
Plébános: Balga Zoltán

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

London, Hungarian R. C. Chaplaincy, Szent István Ház
GB – W5 4EA London, 62 Little Ealing Lane
+44 20 8566 0271; +44 79 0486 4431
londonfolelkeszeseg@gmail.com
www.szentistvanhaz.org
www.facebook.com/szentistvanhaz.london
Plébános: Csicsó János

Bristol, St. Dunstan-plébánia
20A Bristol Road, Keynsham, Bristol BS31 2BQ
+44 117 983 930
Plébános: Szende Tibor

FRANCIAORSZÁG

Párizsi Magyar Katolikus Misszió
F-75010 Paris, 42, rue Albert Thomas
+33 1 4208 6170
missioncatholique@orange.fr
www.magyarmisszio.info
www.facebook.com/Parizi.Magyar.Katolikus.Misszio

HOLLANDIA

Hollandiai Magyar Katolikus Egyházközség
NL 2241 VT. Wassenaar, Hyacinthstr. 22.
+31 70 511 1030
hagai.magyar.katolikusok@gmail.com
www.facebook.com/HagaiMagyarKatolikusok
www.facebook.com/EKThollandiai

LENGYELORSZÁG

Krakói Magyar Katolikusok
31-043 Kraków, ul. Stolarska 12

LUXEMBURG

8032 Strassen, 2 place des Martyrs
www.magyarok.lu
www.facebook.com/luxhun
Miséző lelkészek: Lukács József és Havas István

MÁLTA

Sliema, Salesian Oratory-templom
www.facebook.com/groups/570077513172992
(Mindent Máltáról – All about Malta)

NÉMETORSZÁG

Augsburg, Szent László Magyar Katolikus Misszió
D-86152 Augsburg, Henisiusstraße 1
+49 821 3166 8960; +49 821 3166-8961
iroda@augmis.de
www.augmis.de; www.augsburgimisszio.de; www.augsburgi-katolikusok.de

Misézőhelyek: Augsburg, Kempten, Neuburg an der Donau, Neu-Ulm
Plébános: Csibi Sándor

Berlin-Brandenburg, Szent Erzsébet Magyar Katolikus Egyházközség
D-10551 Berlin, Waldenserstraße 28
berlin@katolikus.hu
www.szebb.de
www.facebook.com/magyarkatolikusokbb
Koordinátor: Urbán Ilona Anna

Frankfurt, Szent Erzsébet Magyar Katolikus Egyházközség
D-60487 Frankfurt, Ludwig-Landmann-Str. 365
+49 69 2479 50 21
D-61440 Oberursel, Altenhöfer Weg 61
+49 0175 2562 688

pfarrbuero@erzsebet-frankfurt.de
j.belenyesi@bo.bistumlumburg.de
www.magyar-katolikusok-frankfurt.de
www.facebook.com/MagyarKatolikusEgyhazkozseg.
Misézőhelyek: Frankfurt am Main, Darmstadt-Griesheim, Gießen, Mainz és Wiesbaden-Delkenheim
Plébános: Belényesi József

Hamburgi Magyar Katolikus Misszió
D-20535 Hamburg, Bürgerweide 35
+49-40/250-7783
www.hamburgi-magyarok-ev.de/katolikus-istentisztelet
www.hamburgi-magyar-katolikus-misszio.de

Kölni Érsekség Római Katolikus Magyar Lelkészsége
D-50676 Köln, Am Rinkenpfuhl 10
+49 221 3377 8517; +49 221 7599 9909
info@ungarnzentrum.de
ungarnzentrum.koeln@gmail.com
www.ungarnzentrum.de
www.facebook.com/Ungarische.Gemeinde.
Misézőhelyek: Bergisch-Gladbach, Bonn, Duisburg, Düsseldorf, Essen, Herzogenrath, Köln, Wuppertal
Plébános: Lukács József

Nürnbergi Magyar Katolikus Egyházközség
D-90473 Nürnberg, Caritas-Seniorenheim St. Josef-kápolna, Langwasser, Giesbertsstraße 65
D-90473 Nürnberg, Heiligste Dreifaltigkeit-plébánia-templom, Giesbertsstr. 75.
+49 911 426 703 (Lipecz József)
Lelkipásztorok: Stemper Ferenc és Dankó István

Mannheim, Ungarnseelsorge
D-68723 Plankstadt, Schwetzingen Str. 32
Lelkipásztor: Lovász Reinholdt kooperátor

Müncheni Magyar Katolikus Egyházközség
D-81925 München, Oberföhringer Str. 40.
+49 89 2137 74230 (Varga Katalin)
+49 170 229 2070 (Szarvas Erzsébet)
+49 89 2137 74233 (Lukács Tibor)
+49 89 2137 274234

Ungarische-Gemeinde.muenchen@eomuc.de
www.ungarische-mission.de; www.magyar-misszio.de;
www.ukm-muenchen.de
www.facebook.com/munchenimisszio
Misézőhelyek: Bad Tölz, Erding, Landshut, München, Rosenheim, Waldkraiburg
Plébános: Merka János
Nyugdíjas kisegítő: Buchmüller István

Münster Magyar Katolikus Misszió
D-48157 Münster-Handorf, Middelfeld 24
+49 251 9325 7288
ungarische-mission@bistum-muenster.de
www.sites.google.com/view/ungarisch

www.facebook.com/ungmis
Misézőhelyek: Bielefeld, Bocholt, Hagen, Marl, Menden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück, Hannover
Plébános: Simon Péter

Passai Magyar Misszió
D-94032 Passau, Steingergasse 8
+49 851 2137 5117
D-84375 Kirchdorf am Inn, Hauptstraße 1
+49 172 703 1032, +49 857 12332
pfarrer@pfarre-kirchdorf-inn.de
kontakt@magyarintezet.de
www.ungarisches-institut-passau.de
www.facebook.com/magyarmissio.passau
www.facebook.com/magyarintezet.de
Plébános: Kovács János

Stuttgart, Szent Gellért Magyar Katolikus Egyházközség
D-70186 Stuttgart, Albert-Schäffle Str. 30.
+49 711 236 9190; +49 711 236 7417; +49 711 236 7393
santgellert.stuttgart@drs.de
www.stuttgarter-katolikusok.de
www.facebook.com/stuttgarter.katolikusok
Misézőhelyek: Balingen-Frommern, Biberach an der Riss, Böblingen, Eisingen, Friedrichshafen-Berg, Heidenheim an der Brenz, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg-Hohe-neck, Munderkingen, Reutlingen-Orschel-Hagen, Schwäbisch-Gmünd, Stuttgart, Ulm, Tuttlingen, Weingarten
Plébános: Merlász Tibor

Würzburgi Magyar Katolikus Egyházközség
D-97070 Würzburg, Kardinal-Döpfner-Platz 7
+49 931 386 243

NORVÉGIA

www.facebook.com/p/Magyar-nyelvű-szentmisék-Oslo-100078835576256

OLASZORSZÁG

Olaszországi Katolikus Missziós Központ
RM-00151 Roma, Via del Casaleto, 481.
+39 066 928 1372; +39 066 842 620
hungarian.mission.italy@gmail.com
www.cssroma.katolikus.hu
Misézőhelyek: Bari, Bologna, Castelbuono, Catania, Firenze, Loreto, Milánó, Nápoly, Padova, Palermo, Parma, San Martino del Carso – Sagrado, Torino, Velence

SVÁJC

Bázel, Szent Erzsébet Katolikus Magyar Bázei Misszió
CH-4123 Allschwil, Binnergerstr. 45.
+41 76 518 5441
iren.felber@gmx.ch
www.ungarnmission.ch
Bázei Keresztény Magyar Egyesület
+41 79 864 9756
Plébános: Pál István

Genfi Magyar Katolikus Misszió
CH-1216 Geneve-Cointrin, Chemin du Ruisseau 36.
+41 22 791 0458
genfimkm@gmail.com
www.katolikus.ch
Kapcsolat: Körmendyné Anna és Igó-Kemenes Péter

Zürich, Szent István Magyar Katolikus Misszió
CH-8057 Zürich, Winterthurerstr. 135.
+41 44 362 3303
peter.varga@mail.ch; iroda@magyar-misszio.ch
www.magyar-misszio.ch
Misézőhelyek: Frauenfeld, Schaffhausen, Uster, Zürich, Winterthur
Plébános: Varga Péter

Humorsarok

Két részeg beszélget.

– Te, én gondolkodtam a tegnapi balhé óta, legyünk inkább barátok!
– Bolond vagy, hogy néznénk ki csuhában?

Meghal a Dalai Láma és felkerül a Mennysországba. Isten személyesen megy érte a kapuhoz, beinvitálja. Miközben ülnek a felhőkön, Isten megkérdezi tőle:

– Nem vagy éhes, barátom?

– De igen, Uram, szívesen harapnék valamit.

Isten kinyit egy konzervet, odaadja a Dalai Lámának. Az, miközben eszegeti a konzervet, lenéz a pokol irányába, és látja, hogy ott az elkárhozott lelkek sült húst, kaviárt, lazacot esznek.

Másnap Isten ismét megkérdezi, nem éhes-e. A Dalai Láma ismét igenlően válaszol, erre megint kap egy konzervet. A pokolban ezúttal langusztá, steak és pezsgó a menü. Amikor harmadnap ugyanez lejátszódik, a Dalai Láma nem bírja tovább és megkérdi:

– Uram, hogy van az, hogy én, aki mindig alázatosan éltem, soha nem vétkeztem, mindig csak konzervet kapok, míg a pokolban mindenkinek nap mint nap fejedelmi lakoma jut?

Isten így felel:

– Hát tudod, itt fent kettőnkért nem érdemes szakácsot tartani...

Keresztrejtvény

	LONDON (ÍRÓ)	MELASZOS	MÁGNESES INDUKCIÓ	FÉL TYÚK	INDULÓ ÖZÖNVÍZI	
1						
NYÚJT			ITTRIUM VEGYJELE		TÖKMAG	
TENGERI EMLŐS			MÚLT IDŐ JELE	ELŐTAG: PETA	ALMA-FAJTA	
ELREPÜLT A MADÁRI				RYDBERG-ÁLLANDÓ		A SZÉLEIN JELŐL
2	VUK ANYJA	NÉMA HEKUSI		LENGYEL ÍRÓ		
		LUXEMBURG AUTÓJELE		RÓMAI 600-AS		
KÍNAI SZARVASFAJ			KARD-VEÉK		PÉLDÁUL	
			ZORRO JELE		SZLOVÁK AUTÓJEL	
DÁTUM-RAG		KÖLTŐNŐ (MARGIT)				HÍM KROMOSZÓMA
		ÁBÉCÉ 2. BETŰJE				
			KÉN VEGYJELE	MAROKNYI RÉSZ		

Készítette: Fülepné Sziblik Mónika

Novemberi rejtvényünk megfejtése: Rügyek és reménység

Az Életünk újság megjelenése 2019 óta Magyarország Kormányának támogatásával valósul meg. A Bethlen Gábor Alap hozzájárul kiadóhivatalunk működéséhez és lapunk fenntartásához.

A szerkesztőség a nem saját jegyzésű cikkek tartalmáért nem vállal felelősséget, mindazonáltal kellő körültekintésre törekszik. Az olvasóinktól és külső forrásokból érkező cikkek tartalmáért azok szerzői vállalnak személyes felelősséget.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Misszió Média Lap- és Könyvkiadó Kft.
H-1165 Budapest, Zsemlékes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064 (privát)
E-mail: iroda@eletunk.net
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/europai.eletunk.ujsg

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:
Vencser László

Konzulensek: Lukács József, Sajgó Szabolcs SJ, Szöcs Csaba, Varga János, Vértesaljai László SJ

Szerzők: Balogh Petres Judith, Kovács Péter, Mustos Edit, Papp Tibor, Sebestyén Péter, Simon Kinga, Udvarhelyi Olivér, Vincze András

Lapunk szerzői, szerkesztői és konzulensei önkéntes alapon teljesítik vállalásaikat.

Előfizetés:
közvetlenül a kiadóhivatalnál vagy az európai magyar lelkeségeken keresztül
Előfizetés a 2025. évre közvetlenül a kiadónál:
35 EUR/év (Európa), 7000 HUF/év (HU)

Digitális változat:
20 EUR/év

Bankszámlaszámunk:

MISSZIÓ MÉDIA KFT.

OTP BANK
11716008-22527699

HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás

Nyomtatás:
Micropress Kft.
H-3434 Mályi, Kistokaji út 5.

Golaritsné Bulcsú Piroska művei Istent dicsérik

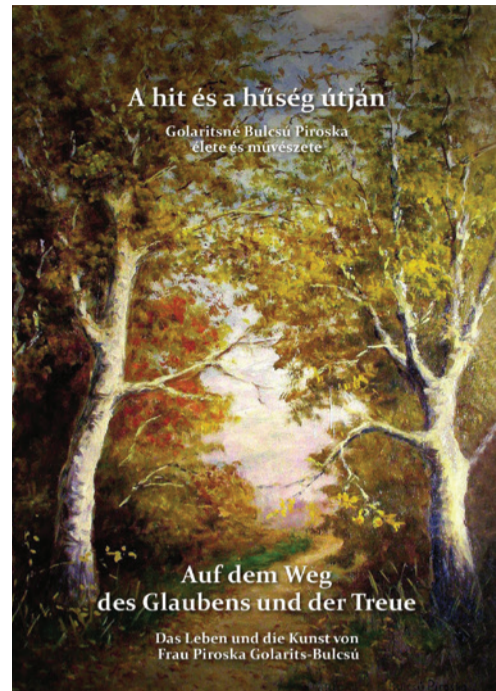
A festőművész életéről és munkásságáról kétnyelvű exkluzív könyvkiadvány jelent meg

Fehér derekú nyárfák között keskeny út kanyarog. Mintha csak a zsolttáros szavait hallanánk: „Uram, mutasd meg nekem útjaidat, taníts meg ösvényeidre!” (Zsolt 25,4). Ez járhatott a fejében Bulcsú Piroska festőművésznek, amikor megalkotta az erdőt, a mezőt, a falu szélén, a szántóföld mentén, a patak partján, a tó közelében, a tanya mellett elhaladó utacskákat. Ezeket haladt ő – és mi, az életét és munkásságát napjainkban szemlélők már tudjuk: ez az út a hit és a hűség útja volt. Hit Istenség és hűség a családhoz, a hazához, a szív szavához. Bulcsú Piroskáról eddig keveset tudunk, de Svájcban, Zürichben élő menyé, Golarits Gyöngyi és a család többi, Magyarországon élő tagja jóvoltából immár megismerheti a széles nyilvánosság is azt a csodálatra méltó, értéktelent alkotómunkát, amit a Tiszakürtön született, majd Mikófalván, Kartalon és Csepelen élt falusi asszony, odaadó feleség és kilencgyermekes édesanya végzett és hagyományozott az utókorra.

Bulcsú Piroska 1913. december 25-én született Tiszakürtön, ahol édesapja a település körorvosa volt. Gyermekek- és ifjúkorát a szülőfalujában töltötte, tanulmányainak első két évét is helyben végezte, majd Szolnokon, magántanulóként folytatta. Tizenhét éves volt, amikor házasságot kötött öccse, Gyszi házitanítójával, a nála tizenkét évvel idősebb Golarits Istvánnal. Az esküvő után, 1930 pünkösdjén Mikófalvára költözött, ahol a férje tanított. Piroska itt öt gyermeknek adott életet. Az 1930-as évek végén édesapja hazahívta őket Tiszakürtre, ahonnan szűk három év múlva Kartalra költöztek. A második világháború itt érte a családot. Férjét katonai

írásban vetette papírra: 1937-ben elkezdett festeni és ez igazi önkifejezést jelentett számára” – mondja Golarits Gyöngyi, a művésznő menyé, aki 1956 óta Zürichben él, aktív korában pedagógus és cserkészvezető volt, a Zürichi Magyar Katolikus Misszió egyháztanácsának és kórusának ma is tagja.

Bulcsú Piroska rajongásig kedvelte a falusi életet. „Nagyon szerettem falun élni, nagyon! Sirtam is, amikor ezt fel kellett cserélni a városi életre a gyermekeink iskoláztatása miatt” – írja a naplójában. Faluszeretete az alkotásaiból is visszatükröződik: megörökített sok szép, csokorba gyűjtött mezei virágot, a falusi élet mindennapjait, az évszakon-

lagfényes kis falvak, állomások, kivilágított templomok... Hanem hajnalban, amikor már látni lehetett az álomszép osztrák csupa-virág házikókat, a lelkem majd kiröppent be-

Idősebb korára orbáncos lába miatt a járás nehezebbé vált, így a kirándulások elmaradtak. Ekkor Györgyi, Géza felesége ajánlotta neki: „Anyuka, azokat a naplótanulmányokat sem fogja elolvasni, írja le röviden az életét!” Így született meg 2001-ben a 88 év távlatából című életregénye, amelyet fia, Gyuri gépelt le és sokszorosított a család számára. Ebből megismerhető Bulcsú Piroska csendes, küzdő és mégis oly gazdag élete, amelyet végigkísértek a XX. század viharos, sorsfordító eseményei és amely egy édesanya önfelelő élete a kilencgyermekes családjáért. Ő maga a naplójában így összegezte: „Úgy érzem, a számadásnál nyugodtan állhatok a fölséges Isten elé, hogy hálával megköszönjem kegyes segítségét.”

Huszonnyolc évvel ezelőtt, 2004. február 3-án tért vissza Teremtőjéhez.

A család által összegyűjtött nyolcszáz festményt fia, Golarits Géza digitalizálta. Menyé, Golarits Gyöngyi, a szintén Zürichben élő Kovács Krisztina segítségével kiválogatott a gyűjteményből egy kötetre való. Az életregényt lefordította német nyelvre, és úgy döntött: mindezt két nyelven a világ elé tárja, mert hiszi, hogy amint a festmények öbenne, úgy másokban is csendes örömet,

Bulcsú Piroska: Grosser Mythen

Bulcsú Piroska: Tengerpart

Bulcsú Piroska: Vevey-i tóparti részlet

Bulcsú Piroska: Felhős Vevey

szolgálatra kötelezték, így egyedül kellett helytállnia, immár hét gyermekkel, ebben a rendkívül nehéz helyzetben. Férje szerencsésen hazaérkezett és a háború után Csepelen nyert el egy tanári állást. A család élete a gyárvárosban folytatódott. A kommunizmus éveiben azonban a családfő, egyházhüség miatt, tanári hivatása feladására kényszerült. A csepeli Jézus Szíve-templom kántoraként dolgozott tovább, egészen a nyugdíjba vonulásáig.

Piroska „fő hivatását tekintve mély hittel megáldott édesanya volt. Nagyon örült, amikor együtt volt a család, olyan finom töpörtyűs pogácsát senki sem tudott sütni, mint ő! Szeretett kirándulni, csodálta az Isten alkotott világot. Évtizedeken keresztül naplót vezetett; de gondolatait, emlékeit nemcsak

ként változó természetet. Utolsó munkája, a *Befejezetlen mezei csokor* című alkotás is ezt a hangulatot idézi.

„Amikor már lehetett utazni, Gyszi öcsém kihívott Svájcba – jegyezte be naplójába. – Mindig szerettem volna utazni, szép tájakat látni, de ilyesmiről addig szó sem lehetett. Az első utazást legszívesebben aranybetűkkel írnám. Délután indult a Wiener Walzer. Este érkezett Bécsbe. Csak a fényeket láttam, de azért néztem. Egész éjjel néztem a sötét éjszakába. Sajnáltam azt a pillanatot, amit elmulasztottam azáltal, hogy a fáradt szemem pillanatokra lecsukódott. Homlokomat az üveghez szorítottam, nehogy kimaradjon valami látnivaló. Pedig hát alig volt valami, amit látni lehetett a sötét éjszakában a fénylő csillagokon kívül. De mégis... A csil-

lőlem! Istenem, be szép is! Valamikor régen, gyermekkoromban ilyen csodaházikók lógtak a karácsonyfánkon. Csillogtak, ragyogtak és ime... egyre-másra jöttek a szemem elé a virágos rétek, patakok gyönyörű kis hidakkal, hegyek havas csúcsokkal... Hát van ennél szebb?”

Sok száz olajfestményéből többször is kiállítás szerveztek fia, Imre és Gyuri. *Ezredvégi tündérmese* címmel 1995-ben 31 perces dokumentumfilm készült Golaritsné Bulcsú Piroskáról, amely életének főbb állomásait, meghatározó élményeit eleveníti fel (rendező: Lehoczky László, operátor: Mánfai Miklós, szerkesztő: Erdélyi Lili). A Képcsarnok Vállalat révén festményei Svédországba, az Amerikai Egyesült Államokba, Japánba és számos más országba eljutottak.

reményt és szeretetet ébresztenek. *A hit és a hűség útján* – Golaritsné Bulcsú Piroska élete és művészete / *Auf dem Weg des Glaubens und der Treue* – *Das Leben und die Kunst von Frau Piroska Golarits-Bulcsú* című exkluzív könyvkiadvány a budapesti Misszió Média Kiadó gondozásában jelent meg és pillanatnyilag a kiadóhivatalban, valamint a Józsa Judit Galériában szerezhető be.

A művész fia, Golarits György vevőssorai lesznek az albumot lapozgatók kísérői: „Művészet, mint minden, az Istentől való, / Az igaz remekmű lelkeket kapcsoló. / Alkotót és művészt, összefog bennünket, / Jól készített darab feltölti lelkünket. / Istent dicsér a mű, hogyha szép igazán...”

Golaritsné Bulcsú Piroska művei Istent dicsérik. **Varga Gabriella**

Mária az igazsághoz vezető út közvetítője

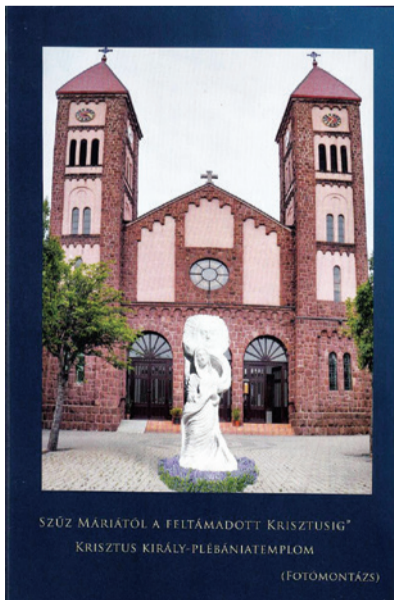
Monumentális Szűzanya és Krisztus-márványszobrot állítanak fel Balatonfüreden

„Amit szeretetből odaajándékozol gyermekednek, társadnak, nemzetednek, az örökre a tied marad.” (Böjte Csaba OFM)

Kedves Tagtársak, Hölgyeim és Uraim, Kedves Barátaim, Kedves Honfitársaim!

A balatonfüredi Krisztus Király-plébániatemplom előtt szeretnénk felállítani Maria de Faykod *Szűz Máriától a feltámadott Krisztusig* című új, monumentális márványszobrot. E szoborral olyan szakrális tér jöhetne létre, amely ezzel a kivételes művészeti alkotással Isten dicsőítését szolgálja.

„Fontos számomra, hogy a Szűzanyát annyira szerető Magyarországra kerüljön ez az alkotás. Ugyanakkor ez egy spirituális üzenet is: Mária az egész világon az igazsághoz vezető út közvetítője. Míg Európa elfordult az igazi értékektől, addig Magyarországon törekvést látok mindazok megtartására és megerősítésére” – mondja a művésznő, aki a tervezett szobrot kifejezetten szülővárosának szánja, ezért lemond művészi honoráriumának kétharmadáról. A szobor elkészítésével kapcsolatos kiadások azonban (a carrarai márvány megvásárlása, a munkadíjak,

szállítási költségek, állványozás stb.) csak összefogás révén biztosíthatóak. Ezt az összefogást segíti a balatonfüredi Római Katolikus Plébánia egy banki alszámla megnyitásával, hogy a remélt támogatások ezen összegyűlve fedezhessék a felmerülő költségeket.

A balatonfüredi Római Katolikus Plébánia alszámlaszáma:

Mária szobor (OTP Bank Nyrt)
11748007-24834403

Külföldről történő utaláshoz adatok:
Mária szobor (OTP Bank)
IBAN: HU65 1174 8007 2483 4403 0000 0000
SWIFT: OTPVHUB

A művésznő Faykod Mária Zsuzsa néven Balatonfüreden született. Apja svéd orvos, édesanyja magyar, matematika és fizika szakos tanárnő volt. Maria de Faykod a gyönyörű, Balaton-felvidéki pannon tájból elindulva, páratlan tehetségével, zseniális művészi érzékenységével, hitével és Istent kegyelmével jutott el a világhírig. Már 14 éves korában – Regőczy István atya kérésére – a Kútvolgyi Kápolna számára készített szobrokat. 1975 óta Franciaországban él, 1978-ban a párizsi Nemzeti Szépművészeti Akadémián szerzett diplomát, ezzel párhuzamosan a Sorbonne-on filozófiai és metafizikai tanulmányokat folytatott. Párizsi galériája 1985-től a szobrászat egyik központjává vált. Monumentális szobrai világszerte több nagyváros terét díszítik, de alkotásaival múzeumokban és magángyűjteményekben is találkozunk. 1988-ban Párizsból a provance-i Aupsba költözött, itt szabadterei múzeuma mutatja be kivételes alkotásait, ahol a zöld természetre, a gyönyörű olajfákra kupolaként borul az ég.

Örömmel olvasnánk az Ön nevét azon a táblán, amelyen az adományozók nevét feltüntetjük és felállítjuk a szobor közelében, megemlékezve hozzájárulásáról, amely által a világszerte ismert és elismert Maria de Faykod új alkotása hazánkba kerülhet.

Adományával Ön nemcsak Magyarország művészeti örökségeit gazdagítja, hanem megerősíti a krisztusi Igazságot, amely sokak számára lélekgazdagító erőt fog sugározni.

Tisztelettel köszönti

Dr. Fodor János
plébános,
Balatonfüred

Dr. Tulassay Zsolt akadémikus,
a De Faykod Múzeum Egyesület
művészeti képviselője

Dr. Udvarhelyi Olivér ügyvéd,
a KÉSZ Veszprémi Csoport elnöke

